המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית / בס"ד, ירושלים, יום א' פר' ראה כ"ג אב תשל"ד (11 באוגוסט 74) / שנה כ"ה גליון 8660
הדף היומי: חולין פ"ז / מחיר 60 אגורות

מנהיגי מצרים מביעים דאגה מחידוש הקרבות

קהיר יום ו' — המנהיגים המצריים עוקפים מזה שבוע בדאגה גוברת אחר אפשרות של חידוש מעשי האיבה בין ישראל והערבים — אמרו משקיפים בקהיר. את הדאגה עוררו ההצהרות של מנהיגים ישראליים, שהזהירו מפני סכנת מלחמה חדשה.

בקהיר צויין, שמספר חיילי מילואים נקראו לשירות במצרים ובוטלו חופשות של קציני צבא. העתון „אל אחבאר" מסר שמצרים נקטה בכל האמצעים הדרושים נוכח מסע ההפחדה של המנהיגים הישראליים.

הדאגה המצרית משתקפת גם בהודעה המשותפת המצרית-סעודית שפורסמה ביום ד' שעבר, בה הושמעה אזהרה מפני מתקפת פתע ישראלית, שתהפוך את הנצחון מאוקטובר אשתקד לתבוסה.

דובר האו"ם שנשאל על נושא זה, אמר, שלפי המידע שברשותו, שקט שורר לאורך קו הפסקת האש המצרי-ישראלי. (עי"צ).

בקובה מצפים לחידוש היחסים

וואשינגטון יום ו' — התפטרותו של ריצ'ארד ניכסון יכולה לסלול את הדרך לחידוש הקשרים התקינים בין קובה וארה"ב לאחר 13 שנות יחסי איבה — דעה זו הביעו בהוואנה משקיפים פוליטיים.

בהוואנה סבורים, כי ניכסון היה המכשול העיקרי בדרך לחידוש היחסים התקינים, שנותקו בשנת 1961 לאחר שממשלת פידל קאסטרו הלאימה רכוש אמריקאי באי.

משקיפים בלתי תלויים בקובה סברו מזה זמן רב, שלא יתכן חידוש יחסים תקינים בין ארה"ב וקובה כל זמן שבבית הלבן יישאר ריצ'ארד ניכסון, שהוקע בהזדמנות אחת ע"י קאסטרו כ„פושע מלחמה גרוע מהיטלר".

הערב קבלת פנים לראשי התנועה מחו"ל - בירושלים

הערב יערוך מרכז אגודת ישראל בירושלים קבלת פנים חגיגית לראשי אגודת ישראל, אשר השתתפו השבוע במושב הנהלת אגודת ישראל העולמית שנערך בירושלים. המסיבה תתקיים במלון המרכז.

במסיבה שתיערך כאמור במלון „המרכז" הבטיחו השתתפותם גדולי תורה וראשי הציבור החרדי בירושלים ומצפים להשתתפותם ההמונית של חברי התנועה מכל רחבי הארץ.

במסיבה יופיעו ראשי התנועה מן הארץ ומחו"ל וימסרו פרטים על הדיונים שנערכו בישיבת ההנהלה העולמית. כן יופיעו ראשי התנועה בארץ שיקדמו בברכה את האורחים הדגולים.

האורחים מחו"ל ביקרו בימי סוף השבוע במוסדות התנועה ועמדו מקרוב על עבודתם הענפה כן ביקרו בישיבות ובמוסדות החינוך החרדים.

תחזית מזג האויר

הטמפרטורות הצפויות ליום א': ירושלים 17 עד 26, צפת 16 עד 28, טבריה 23 עד 36, תל-אביב 22 עד 28, לוד 20 עד 31, באר שבע 20 עד 32.

ההחות: ללא שינוי. גובה הגלים: מ-80 עד 150 ס"מ.

הנשיא פורד הבטיח להמשיך היחס הידידותי של ארצות-הברית לישראל

פגש עם השגריר דיניץ * נועד גם עם שגרירי ערב * במסגרת הקיצוצים הכלליים פורד ינהיג עלולה ישראל להיפגע * הרב שרר: פורד מגלה רגישות לצורכי היהודים

ואשינגטון מוצ"ש — הנשיא ג'רלד פורד קיים ביום ו' שיחה של 20 דקות עם שגריר ישראל, שמחה דיניץ והבטיח לו כי יימשך היחס הידידותי של ארה"ב כלפי ישראל וכי המעולות להחזקה של ישראל בבחינה כלכלית וצבאית — היינו מקורות ישראליים בוואשינגטון.

הפגישה עם דיניץ היתה אחת השיחות עם 60 שגרירים שקיים הנשיא ובהן הזה שעתיים לאחר שנכנס לתפקידו.

…יחד עם שר החוץ, הנרי קיסינג'ר, … פורד עם הנציגים הדיפלומטיים, … בקבוצות וחלקם באורח אישי. … אחת כללה 15 שגרירים ערביים.

…חוגים עתונאים אמר הנשיא לדיפלומטים הערביים, כי „הכוונה לא רק עם ידידיכם אלא גם אויביכם". בעינינו את 25 שנות כהונתו בקונגרס האמריקאי, הוא הבטיח לשגרירים הערבים, כי קיסינג'ר ימשיך את המגעים במזרח התיכון, בהם פתח בתקופת כהונתו של הנשיא ניכסון.

השגריר המצרי, אשרף גורבל, הגיב כי ד"ר קיסינג'ר „רכש את אמון הכל" והנשיא השיב כי „הרוב המכריע של העם האמריקאי מרגיש אותו דבר".

בפגישתו עם הערבים הדגיש הנשיא את ההמשכיות במדיניות החוץ של הערבים ואת שאיפתו להשיג הסדר שלום בר קיימא וידידות עם כל מדינות ערב, אמר לאחר מכן אחד השגרירים הערביים.

כתב סט"א מוסר, כי המבחן הראשון למדיניות הממשל האמריקאי החדש יבוא כאשר שר החוץ המצרי, איסמעיל פאהמי יבוא לוואשינגטון וכאשר יבוא לשם חוסיין מלך ירדן.

הביקורים של השניים נקבעו עוד בתקופת כהונתו של ניכסון.

„לפי הידיעות הביעו מדינות ערב דאגה מסויימת נוכח העובדה שפורד נשא בעבר נאומים ידידותיים לישראל ותמך בעקביות בישראל בקונגרס.

עם זאת ציטטו מקורות בוואשינגטון את עוזרי הנשיא שדבר זה אינו אומר שלא ייעשו מאמצים על ידי הנשיא החדש להגיע להסדר במזרח התיכון ולהמשיך בשיפור היחסים עם העולם הערבי.

מנהיגי יהדות ארה"ב: פורד לא ישנה המדיניות כלפי ישראל

הדיעה הרווחת בקרב מנהיגי יהדות ארה"ב היא, שהנשיא החדש, ג'רלד פורד, לא יחולל שינויים במדיניות האמריקאית לגבי המזרח התיכון וכי ארה"ב תמשיך בתמיכתה להשגת הסדר בר קיימא באזור.

נוסף על ביטויי הידידות של מר פורד לשעבר כלפי ישראל, רואים המנהיגים היהודיים סימן מעודד בכך ששר החוץ, הנרי קיסינג'ר, ממשיך בתפקידו.

משקיפים בוואשינגטון גם ציינו, כי פורד, כמו ניכסון, מעונין בהשגת שלום במזרח התיכון על מנת למנוע העמתה סובייטית באזור ועל מנת לפתוח שדה פעילות כלכלי חדש להון האמריקאי. המשקיפים הוסיפו כי שלום במזה"ת הוא כיום כורח כלכלי לארה"ב.

משקיפים מציינים כי יקבעו עם זאת שינויים מסויימים במדיניות האמריקנית בכל הקשור במענקים צבאיים, ומענקי סיוע אחרים. יתכן מאד שיחולו קיצוצים בהוצאות הללו וישראל עלולה להפגע.

אותם משקיפים מציינים כי פורד הבהיר בעבר כי הוא יתרכז בבעיות פנים, במיוחד בעניני האינפלציה והאבטלה. הוא יגבה לעודד את הכלכלה, הסקטור החקלאי ובסקטורים אחרים ובעקבות זאת, יתכן והוא יקצץ את ההקציבים של הסיוע הצבאי.

ארגונים יהודיים מביעים אמון בנשיא פורד

ארגונים יהודיים בארה"ב פרסמו בסוף השבוע הודעות אמון בנשיא פורד. הביעו תקוה כי הוא „ימשיך במדיניות קודמו בכל הקשור בתמיכה בישראל".

נשיא אגודת ישראל באמריקה, הרב משה שרר, אמר כי הנשיא החדש הוא אדם ישר שהקהילה היהודית יכולה לבטוח בו. הוא אמר כי הנשיא מגלה רגישות לצרכי העם היהודי בארה"ב וימשיך לתמוך בישראל מבחינה צבאית וכלכלית.

נשיא הקונגרס היהודי האמריקני, הרב ארתור הרצברג פרסם הודעה, בה נאמר, כי „אנו מצטרפים לאזרחי ארה"ב בהבעת תמיכה ושיתוף פעולה לנשיא פורד כדי שיוכל למלא את התחייבויותיו לשלום, לצדק ולחופש בבית ובחוץ".

הרב הרצברג הוסיף כי „הוא מביע תקוה ואמונה שהנשיא החדש והממשל שהוא עומד בראשו ימשיכו בתמיכה בעם היהודי בכל אשר הוא נמצא, בבטחון ישראל וימשיך לפעול למען יהודי בריה"מ ולמען יהודי סוריה".

שדר מנשיא ארה"ב לראש ממשלת ישראל

…הוראת נשיא ארה"ב, מר ג'רלד פורד, מסר שגריר ארה"ב בישראל קנת קיטינג, שדר לראש ממשלת ישראל, מר יצחק רבין. …בשדר מדגיש נשיא ארה"ב כי מפעולותיו הראשונות עם כניסתו לתפקידו היא לאשר מחדש ל… לכלל המדינות הידידותיות … דבר בדבקות האיתנה של … במדיניות הבינלאומית שלה. … השדר מבטיח נשיא ארה"ב לראש הממשלה לעמוד בכל … שנטלה על עצמה ארה"ב כלפי ישראל. במיוחד מדגיש … פורד את המשך הסיוע … בכל הקשור … כלכליות. כן מזכיר הנשיא, כי ארה"ב תמשיך במאמצי השלום במזרח התיכון. בהם היתה פעילה בחודשים האחרונים.

בסיום השדר אומר הנשיא, כי הוא צופה בענין לביקורו של ראש ממשלת ישראל, מר רבין, בהמשך הקיץ.

תשובת ראש הממשלה

ראש הממשלה הודה על השדר וביקש מהשגריר להעביר ברכות חמות מנשיא מדינת ישראל, הממשלה והעם לנשיא פורד עם היכנסו לתפקידו הרם.

ראש הממשלה הביע ביטחונו על כך, שנשיא ארה"ב נטל על עצמו להמשיך במדיניות ארה"ב בדבר תמיכה בחוסנה הבטחוני והכלכלי של ישראל ובמאמצי השלום של ארה"ב במזרח התיכון.

פורד כינס הממשלה לישיבתה הראשונה

…הבטיח להמשיך בקוי מדיניות ניקסון

…וואשינגטון, מוצ"ש — נשיאה החדש של ארה"ב ג'ראלד פורד ישב ראש… בבוקר בישיבה הראשונה של … פחות מ-24 שעות לאחר … בהשבעתו בכך את שאיפתו … הרציפות בשלטון האמריקאי. … הישיבה הראשונה … לאשר מחדש את שאיפתו … לפחות בתקופת מעבר, על … הממשלה כפי שהיה בימי ניכסון.

הממשלה נתנו את הסכמתם לה… בתפקידם, במיוחד לאחר ש… הודיע על כוונתו להמשיך ב… כלליים במדיניות קודמו, … מדיניות החוץ הן בתחום ה… לפני התפטרותו …

במסמכים שיש בהם כדי להבאיש את ריחו של עוזרו של דניאל אלסברג, מי שהדליף לעתונות את מסמכי הפנטגון.

טרהרסט הוא בן 52 ועוסק בעריכת דין מזה 31 שנים. …

טקס השבעתו של נשיא ארה"ב החדש ג'ראלד פורד במקומו של הנשיא המתפטר ניקסון נערך בבנין המשרדים של הבית הלבן בשדרות פנסילבניה בוואשינגטון ביום שישי אחר הצהרים בשעה 7 לפי שעון ישראל.

את השבעתו קיבל נשיא בית המשפט העליון האמריקאי השופט וורן ברגר.

בנאומו לאחר השבעתו אמר פורד כי לא נלהב למען קבלת משרתו זו וגם לא למען מינויו כסגן הנשיא, לא ביקש ולא דרש מאף אחד שימנוהו לתפקיד זה.

ברכה מפודגורני לפורד

מוסקבה מוצ"ש — נשיא בריה"מ ניקולאי פודגורני שלח מברק ברכה לנשיא פורד ובו הוא מביע את קורת רוחו נוכח הצהרתו של נשיאה החדש של ארה"ב כי הוא ימשיך לפעול למען השלום.

במברק מציין פודגורני כי נעשו צעדים חשובים לשיפור היחסים בין בריה"מ לארה"ב.

„אנו מביעים את בטחוננו שהיחסים בין בריה"מ וארה"ב יתפתחו בשנים הבאות בצורה קונסטרוקטיבית לטובת האינטרסים של העמים שלנו", נאמר במברק. (יופ"צ).

עתוני לבנון צופים חילופי גברי בסוריה

ביירות מוצ"ש — שני עתונים לבנוניים כותבים בשבת כי צפויים בקרוב חילופי גברי „השורבים" בקרב הסורי.

העתונים „אלספיר", ו„ביירות" מציינים כי שינויים אלה בהרכב הממשלה קשורים קשר ישיר עם התרשות שנתעוררו בצמרת הסורית בענין „תוקפנות ישראלית".

לדברי „אלספיר" ידונו האפשרויות הבאות:

— שהנשיא סאדאת ירכיב בעצמו את הקאבינט החדש.

— מסירת תיק ראש הממשלה לגנראל מוסטפה טלאס, סגן המפקד העליון של הכוחות המזויינים ושר ההגנה. לפי גירסה זו ישתתף גנראל נאגי ג'מיל, מפקד חיל האויר, בקאבינט.

העתון מציין כי הכוונה היא להקים קאבינט מלוכד ויעיל, שיוכל לנקוט בצעדים הצבאיים והכלכליים לקראת האפשרות של התקפה ישראלית.

העתון „ביירות" מעלה שלוש אפשרויות — מחמוד אלאיובי, כי שר כהן עתה כראש הממשלה ימשיך בתפקידו או שיוחלף על ידי גנראל טלאס או גנראל חיקמת שיהאבי.

לדברי „ביירות" לא ימשיך עבדול חלים חאדאם לשמש כשר החוץ והוא יטפל בעניני „החזית הלאומית".

חיל האויר תקף מאהל מחבלים

מטוס או"ם הופל באש נ"מ סורית * כל צוותו נהרג

מטוסי חיל האויר תקפו ביום שישי בשעה 15.00 מאהל מחבלים ובתים ביר שדי הכפר ריחא-אל-פואהר, בדרום הלבנון.

המאהל והבתים ידועים כמקום ריכוז והאספקה של המחבלים בבירות ה. למקום זה אמורים היו להוביל את ארבעת התושבים מרמת הגולן, שנחטפו ע"י המחבלים ביום ג' השבוע. התקיפה ארכה כרבע שעה. כל המטוסים חזרו בשלום. (ל.צ.מ.)

חוקרים את הפלת מטוס האו"ם בסוריה

— מומחי תעופה סוריים החלו חוקרים פרשת הפלתו של מטוס תובלה של האו"ם, שהופל שעה שההגנה האנטי אוירית הסורית המטירה אש לעבר מטוסי קרב ישראליים שתקפו מטרות בדרום לבנון.

הדבר אירע ביום ו' בשעות לפני הצהריים. כל ששת הנוסעים ושלושת אנשי הצוות של מטוס האו"ם נהרגו. מטוס האו"ם היה מדגם „בופלו", היה בדרכו מדמשק לביירות הפך בקרבת הכפר הסורי דימאס.

במטה האו"ם נמסר, שעל פי המידע שנתקבל מסוריה, הופל המטוס על ידי טיל סורי.

מקורות באו"ם אמרו, כי גם שלטונות סוריה הודו, כי הטילים הסוריים הם שהפילו את המטוס. לפי גירסה זו הוא היה בדרכו מביירות לדמשק.

ארגון התעופה האזרחית הסורית פרסם הודעה בה נאמר, כי המטוס הופל שעה שההגנה האנטי אוירית הסורית לחמה במטוסי קרב ישראליים, שחדרו לתחום האוירי הסורי, בעוד שמטוסים ישראלים אחרים הפציצו מטרות בדרום לבנון. המטוס נפל בשטח סוריה.

עדי ראייה מסרו, כי שרידי המטוס התפזרו על אזור נרחב בקרבת הכפר דמאס. חילים סוריים עמדו על המשמר ליד שרידי המטוס וגם משקיפי או"ם נכחו בקרבת המקום.

דובר ממשלת קנדה מסר באוטווה, כי קנדה רואה בחומרה רבה את הקריה, אולם לא תגיש מחאה רשמית עד אשר יובהר המצב. דובר משרד החוץ הקנדי אמר, כי ממשלת קנדה הביעה את דאגתה לאו"ם וביקשה מן האו"ם לערוך חקירה.

קנדה תדרוש פיצויים מסוריה

קנדה תדרוש פיצויים מסוריה ומבקשה להתנצלות רשמית, אם יתברר מדו"ח האו"ם, שסוריה אחראית על הפלתו של מטוס האו"ם, בו מצאו את מותם תשעה אזרחים קנדיים, — מסר דובר משרד החוץ הקנדי.

עם זאת הוסיף כי לפי שעה אין ידיעות רשמיות על המתרחש וכי יש לבדוק אם המטוס היה בטיסה מאורגנת כראוי ואם הוא טס במסלול הקבוע, ואם לא מדוע סטה ממנו, לפני שיובהרו עניינים אלה, לא תוכל ממשלת קנדה להחליט על צעדיה.

דובר צבא קנדה הודיע בשבת, כי צוות חוקרים נמצא בדרכו לסוריה, כדי לחקור את נסיבות הפלתו של המטוס.

מטוסי „מיג 23" בשמי דמשק

— תושבי דמשק ראו ביום ג' שעבר בפעם הראשונה בשמי ארצם טסים מטוסים מדגם „מיג 23" — מסר ביום ו' העתון הלבנוני „א-סאפיר".

המטוסים החדישים ביותר שברשות סוריה התנוססו לשמי הבירה הסורית. תחילה האימונים הצבאיים של בוגרי אוניברסיטת דמשק. במטס הראווה האוירי השתתפו גם מטוסים מדגם „מיג 21" ו„סוחוי".

ירדן מוסרת על ריכוזי צבא ישראליים. הישראלים מרכזים כוחות צבא גדולים בחזית סיני — נמסר ביום … ברבעת עמן המתמך על ידיעות שהובאו לירדן ע"י מבקרים מרצועת עזה.

מבקרים אלה מסרו, שבאיזור … או שיירות אחדות של כלי רכב קרקע-אויר בדרכם אל החזית המצרית. (עי"צ ע"פ יופ"צ)

הנשיא הראשון שהתפטר

ריצ'ארד ניקסון, הנשיא ה-37 בתולדות ארה"ב, הוא ראשון נשיאי ארה"ב שהגיש את התפטרותו מאז נוצרה משרה זו — בשנת 1789.

נשיא יחיד לפני ריצ'ארד ניקסון הופלל ע"י בית הנבחרים, היה זה אנדרו ג'ונסון, הנשיא ה-17, שהועמד לדין הסינט בשנת 1868, אולם הוא זכה בקול אחד יותר מאשר שליש קולות הסינט, שלו היה זקוק כדי לצאת זכאי.

בפעם האחרונה כאשר האמריקאנים איבדו באורח פתאומי את נשיאם, אנשים בכו ברחובות. היה זה ב-1963, כאשר נרצח הנשיא ג'ון קנדי. עתה מעטים בלבד מזילים דמעות. אחדים הריעו באותה גלוי והציבור נראה מוכה בהלם. לעומת זה רבים הביעו צער על יסורי משפחתו של הנשיא ניקסון.

עד כה היו לארה"ב 12 סגני נשיא שעלו לכס הנשיאות.

ויכוח על ניסוח שלטים עיכב פתיחת ועידת ז'נבה על קפריסין

ז'נבה, מוצ"ש — לאחר דחיה שנמשכה יותר משבע שעות נפתחה בז'נבה שובה הועידה להבטחת שלום בקפריסין זמן קצר לאחר השעה 19.00 לפי שעון ישראל.

פתיחת הועידה התאפשרה לאחר חיסול המחלוקת על השלטים לציון מעמדם של נציגי שתי העדות בקפריסין. על פי הפשרה שהושגה, יישבו נשיא קפריסין קלירידס וסגן הנשיא הטורקי דנקטאש ליד שולחן הועידה ללא שלטים כלשהם לפני מושביהם.

לאחר מחלוקת שנמשכה שבע שעות הסכימה טורקיה לחידוש ועידת השלום על קפריסין, בעקבות דרך בריטי, שבריטניה תעמוד צאי את ה… תגבורות הצבאיות ואת 12 מטוסי הפנטום, במקרה של התפרצות מחודשת של הקרבות.

שר החוץ הבריטי ג'יימס קלהאן נתן להבין, שבריטניה תשמור על תגבורותיה בקפריסין במקום לפנותם בשבוע הבא, כפי שהתכון, לאחר שנועד במהלך שעה עם המשקיף האמריקאי בשיחות ז'נבה ארתור הארטמן. בפגישה זו העידה על … תמיכה אמריקאית לפעולה הבריטית.

קלהאן נועד גם עם מזכיר האו"ם קורט ולדהיים, שיצא לאחר מכן לוינה.

— הנציגים הצבאיים של בריטניה, טורקיה ויוון, יחד עם נציגי האו"ם התמו על הסכם המתווה את קוי הפסקת האש בקפריסין.

ההסכם הושג במטה חיל האויר הבריטי בבסיס הבריטי באקרוטירי, עם נפתחת השלב השני של שיחות השלום על קפריסין.

מיד לאחר חתימת ההסכם שהחלה העבודה להתוות איזורי ההדיך של כוחות האו"ם לאורך קוי הפסקת האש.

בקפריסין לא נשבר על הקריה כל שהן מאז יום ה'.

— סכסוך בין נציגי יוון וטורקיה בענין מעמדם של נציגי קפריסין בועידת שלום בז'נבה מנע את קיום המושב.

הסכסוך על מעמד הנציגים הקפריסאים הוסיף מכשול נוסף לכשלים הזוקתים והבאים הרבים, הנעוצים בדרך להשגת שלום בקפריסין. הסכסוך נגע לשלטים שלפני המושבים של נציגי קפריסין, הנשיא גלאפקוס קלרידס וסגן הנשיא הטורקי ראוף דנקטאש, אשר עמדו להצטרף היום לשרי החוץ של בריטניה יוון וטורקיה בפתיחת השלב השני של הועידה.

אולם הנציגים הקפריסאים כלל לא הגיעו לאולם הועידה. נציגי יוון וטורקיה ניהלו ויכוח חריף על ניסוח השלטים ושר החוץ הטורקי טוראן גינס יצא מבנין הועידה, כדי לתת תוקף לדעתו.

הנציגים התורכיים אמרו, שהם עמדו על כך שהמלה קפריסין לא תופיע בשלטים, כיוון שחוקתו של האי נמצאת עתה בעיון מחודש. הנציגים היווניים אמרו כי הם הציעו תחילה שבשלט קלירידס ייאמר „נשיא קפריסין", ובשלט של דנקטאש „סגן נשיא קפריסין".

דנקטאש אמר לעתונאים, כי התורכים רצו, שבשלטים ייאמר „נציג היוונים הקפריסאים", ו„נציג התורכים הקפריסאים" בעוד שיוון רצתה שגם השם קפריסין יודגש „מקפריסין". כן מקורות מקורבים לועידה אמרו, כי קלירידס הסכים תחילה שבשלט יופיע השם „קפריסין" במקום „הרפובליקה הקפריסאית" ולאחר מכן הסכים גם לשלט „הצדה היוונית קפריסאית" ולבסוף היה מוכן לשבת בועידה ללא כל שלט, אולם המשלחת התורכית דחתה את כל שלשה ההצעות.

שלושה שרי החוץ הקימו שלוש ועדות, כדי להכין דיונים על קו הפסקת האש, על חילופי שבויים ושחרורים ועל המובלעות התורכיות, אשר לטענת הטורכים, נצורות על ידי כוחות יווניים קפריסאיים.

בעולם הערבי מביעים חששות בקשר עם מדיניותו של פורד

וואשינגטון מוצ"ש — פרשנים מדיניים ערביים הביעו חששות … המדיניות שנשיאה החדש של ארה"ב ג'ראלד פורד עשוי לנהל באיזור. …

… להפעיל … המגע.

משקיפים דיפלומטיים בקאהיר ציינו שהנשיא סאדאת, שתמך בניקסון, כאשר נשיא ארה"ב לקח על עצמו תפקיד של עושה שלום במזרח התיכון, נצלה לבטא חששה שמר פורד לא יגלה יחס כה אוהד כבני ניקסון כלפי העולם הערבי.

עתוני מצרים, כתבו במאמרים ראשיים בעלי תוכן זהה „עדיין אין כל בטחון שמר פורד ילך בדרך של הבגת הטובות החדשות באיזור".

עתונים אלה דיברו על האפשרות של חידוש חרם הנפט.

פורד ייפגש עם איסמעיל פהמי

שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי יתקבל על ידי נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד בזמן שהוא יבקר בוואשינגטון בשבוע הבא, עת הוא עומד להשתתף בישיבת הועדה הבין-ממשלתית המצרית-אמריקנית לפיתוח הקשרים ההדדיים בין שתי המדינות.

פהמי גילה דבר זה בשיחה קצרה עם העתונאים המצריים המלווים אותו בשהותו בפאריס.

שר החוץ המצרי הגיע לפאריס ביום ב' שעבר וביום ו' יצא לאלג'יריה, כדי למסור לנשיא האלג'ירי בומדיין אגרת מאת הנשיא סאדאת.

אגרת מן הנשיא פורד לנשיא סאדאת

נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד הבטיח באיגרת לנשיא מצרים אנואר סאדאת, …

שהוא ימשיך במאמצים לבנין שלום … ריצ'ארד ניכסון — בסורה זו … ערב …

אמריקה זקוקה לנשיא במשרה שלמה

סאן קלמנטה מוצ"ש — הנשיא ניכסון הגיע ביום ו' לסאן קלמנטה והתקבל על ידי קהל מריע שמנה למעלה משבעת אלפים איש.

בנאום קצר שהשמיע אמר ניכסון, „במשך חמש השנים האחרונות קרבנו את העולם לשלום". הוא הבטיח כי בדעתו להמשיך לפעול למען השלום.

הנשיא ניכסון הודיע על התפטרותו בנאום משודר בטלוויזיה מן החדר הסגלגל בבית הלבן, בו השיג רבים מהצלחותיו בחמש וחצי שנות כהונתו כנשיא.

הוא אמר, שהוא חש עצבות רבה, על שלא ישאר עוד במשרד זה כדי לפעול למען האומה האמריקנית, אך הביע את בטחונו, כי במסרו את השלטון לג'ראלד פורד, תהיה הנהגת ארה"ב בידים טובות.

ניכסון אמר, כי עזיבת התפקיד לפני השלמתו מבעיתה את כל חדרי גופו וכי כל בני משפחתו הפצירו בו להשאר בתפקיד, אולם בעקבות שערוריית ווטרגייט יעילותו בתפקיד פחתה במידה כזו, שהאינטרסים של האומה מחייבים אותו לעזוב את תפקידו.

„הייתי מעדיף לשאת בעול עד הסוף, יהיו אשר יהיו היסורים האישיים הכרוכים בכך, אולם האינטרסים של האומה קודמים לכל". ניכסון הביע את התקוה, כי התפטרותו תפתח תקופה של הגלדת הפצעים של ארה"ב. „בהחליטי לנקוט צעד זה, אני מקוה שזרזתי את פתיחתו של תהליך הריפוי, שאמריקה כה זקוקה לו".

„ברצוני לומר, שאם כמה מן השיקולים שלי היו מוטעים — והם היו מוטעים — הרי בזמן שקבלתי את ההחלטות המוטעות, חשבתי שאני פועל לפי מיטב האינטרסים של האומה". הוא הביע תודה לבני משפחתו ולתומכיו האחרים שהתייצבו מאחוריו ואמר, שיעזוב את תפקידו ללא מרירות בלב. הוא קרא לאמריקנים להתלכד, כדי לסייע לנשיא החדש לפעול למען טובת הכלל.

עוד אמר הנשיא, כי ארה"ב זקוקה לנשיא ולקונגרס במשרה מלאה ואילו המשיך במאבקו נגד ההדחה, היה מעסיק הן את עצמו והן את הקונגרס במידה כזו שהם לא יהיו יכולים למלא את תפקידם, כפי שהם מתחייבים בימים אלה.

ניכסון סקר את הישגי הממשל שלו, במיוחד בתחום המאמצים לבנין והבטחת השלום בעולם, ואמר, שיש להשלים את מבנה השלום בעולם. בתקופת כהונתו נפתחו הדלתות בין ארה"ב וסין וארה"ב הצליחה לשכנע את העם הסיני, כי איננה האויבת אלא הידידה שלו. במזה"ת …

ערביה רבות רואות עתה את ארה"ב כידידה. הוא קרא לפיתוח ידידות זו, כדי להבטיח את השגת השלום במזה"ת. כן אמר, כי הושגה פריצת דרך בבעיית הפיקוח על הנשק הגרעיני. המטרה הסופית היא לבטל כליל את השימוש בנשק גרעיני ולהרחיב את היחסים בין ארה"ב ובריה"מ.

נאומו של הנשיא נמשך 17 דקות. ניכסון סיים את נאומו, כשרעדה קלה עוברת על שפתותיו בתפילה: „השגחת האלוקים תהא עמכם בימים שיבואו". (עי"ר, עי"צ, יופ"צ).

פרישת הנשיאות היא נבכחלת בשביל ניכסון —

פרישת הנשיאות … ריצ'ארד ניכסון, … לפרישה … האפשרות …

לאחר ששב להיות אזרח פשוט, אפשר יהיה להגיש נגד ניכסון הליכים על חלקו בהסתר על הפרשה.

בלבד האפשרות של העלאת האשמות פליליות נגד ניכסון קיימת גם אפשרות שהוא יוזמן להעיד במשפטם של אחדים מעוזריו.

משלחת הנהלת אגו"י העולמית נפגשה עם שגריר ארה"ב

ביום ו' ביקרה משלחת הנהלת אגודת ישראל העולמית את השגריר האמריקאי מר קנת קיטינג.

הרב ד"ר יצחק לוין הציג לפני השגריר את חברי המשלחת והביע לו את רגשי התודה של היהדות החרדית העולמית על עזרת ארצות הברית לעם היהודי ובעיקר למדינת ישראל. הוא העלה גם את תמיכתה של ממשלת ארצות הברית להבטחת השלום בכל העולם.

ד"ר לוין אמר לשגריר שהעם היהודי זוכר תמיד את כל מטיביו … זכורים אלפי שנים לטובה. לדוגמא הראה על העובדא שבנס פורים נזכר לטובה גם איש אחד שהיה בדרגת שגריר בפרס, והוא חרבונה שנתן עצה טובה לאחשורוש. גם השגריר קיטינג ייזכר לטובה על ידי העם היהודי.

השגריר קידם בברכה את המשלחת והדגיש שאף טרם שהיה שגריר בישראל ידע להעריך את אגודת ישראל ופעולותיה.

אח"כ התפתחה שיחה על ענינים כלליים שונים, ובמיוחד על מדיניותה של אמריקה במזרח התיכון.

במשלחת השתתפו הרבנים הה' ר"פ לוין, הגרפ"מ אלטר, הגר"ש אלברג, י. מ. אברמוביץ, א. הירש ור' מנחם פורוש.

להשגריר הצטרפו בשיחה שני יועציו המדיניים הבכירים.

טובעה ספינת מחבלים שהיתה בדרכה לארץ

דמשק מוצ"ש, דובר ארגוני המחבלים, שנמסר על ידי סוכנות הידיעות הפלשתינאית, הודה היום באובדן סירת מחבלים בקרב ימי בין המחבלים ובין ספינה ישראלית בקרבת חוף עכו.

לדברי הסוכנות, פגעו המחבלים פגיעה ישירה בספינת סיור ישראלית ולאחר מכן טובעה סירתם בקרב ימי שנמשך חצי שעה. אחד המחבלים הצליח להגיע בשחיה לבסיסו ואילו שאר אנשי הצוות, שמספרם לא נמסר, נעדרים.

דובר צה"ל מסר אתמול כי הספינה היתה בדרכה לביצוע פיגועים בשטח ישראל.

תלונה ישראלית לאו"מ

ניו יורק, (עי"ר, יופ"צ) מוצ"ש — המשלחת הישראלית … ביום ו' לאו"מ בענין חטיפת הפועלים היהודים נאמר כי לבנון נושאת באחריות מלאה לענין החטיפה על ידי פלשת המחבלים … מקבלת תמיכה.

התלונה כלולה במכתב של שגריר ישראל, יוסף תקוע למזכיר הכללי, קורט ולדהיים.

כידוע נחטפו ביום ה' … פועלים יהודים בעת שעבדו בתקופה נגד הבטחון בגבול לבנון. אחד מן … הצליח להימלט חזרה לישראל.

במכתבו של תקוע נאמר כי הפועלים … ובכפר זיתה בלבנון וכי החזית לשחרור פלשתינה קיבלה על עצמה את האחריות לפשע.

מר תקוע מציין באיגרת כי החזית לשחרור פלשתין היא ארגון גם לקרבות מרצחים, הפועלים בשם השחרור הפלשתינאי ויש לה מטהים ראשיים בביירות ובסיסים בדרום לבנון.

מר תקוע מדגיש כי ממשלת לבנון העניקה … חסות למחבלים ונמשך המצב על פיו ארגוני טירור מתפקדים ומתארגנים על אדמת לבנון ומכינים שם פשעים … נגד ישראל.

בס"ד

יצחק גולדשטיין / תל אביב — **בתיה שיף** / תל אביב

— מ א ו ר ש י ם —

אור לכ' מנ"א תשל"ד

ארגון מורות בית יעקב
ת.ד. 37 בני-ברק טלפון 787785

השתלמות מורות בירושלים
הרצאות לקהל המורות
יתקיימו בעזה"י במועדים ובנושאים כדלהלן:

באורי תפילה
היום, יום ראשון, כ"ג באב תשל"ד משעה 9—8 בערב.
„תפילות — מי תיקנם וכנגד מי נתקנו"
משעה 10—9.10 בערב
„תפילת שמונה עשרה"
המרצה: א. וינברג שליט"א

חומש
ביום שלישי כ"ה באב תשל"ד משעה 9.30—8 בערב
„דור המדבר"
המרצה: הרב שמשון רפאל וויס שליט"א
בפנימיות בית אסתר — בית וגן ירושלים

בי"ס „בית יעקב" קרית ויזניץ בני ברק

הננו שמחים להודיעכם,
כי **התלבושת האחידה** מוכנה
(התלבושת חלה מתאריך כ"ז מנ"א ש.ז. (15.8.74))
אצל **משפ' פדר**, רח' גבעת פנחס 6
חובת התלבושת חלה על התלמידות מכל הכתות,
כולל תלמידות עולות לא'
— סו להודו —
ה ה נ ה ל ה

ועד חינוך חרדי — סנהדריה המורחבת

דרוש מורה מוכשר
לכתה א' לתלמידי תשב"ר בסנהדריה המורחבת
— תנאים טובים לאדם המתאים —
לפנות אל הרב **נח הייזלר**, סנהדריה המורחבת
מספר 125 טלפון 272435, שודיות מובטחות

„בתי אבות" ע"י ישיבת פוניבז'
מוסדות חנוך לילדים ולילדות
בני-ברק ת.ד. 26 טל. 783111

ד ר ו ש י ם
א. **מחנך לילדים** ת"ח ויר"ש, …
שעות עבודה מ-2—9 אחה"צ
ב. **אם בית לבנות** במשרה חלקית אשה חרדית
בעלת בית טובה, אהבת ילדים, רצוי בגיל 40—50
שעות עבודה מ-6—10 בבוקר
הצעות בכתב … [illegible]

בני ירושלים!

השתתפו בקבלת פנים חגיגית
לראשי אגודת ישראל מחו"ל,
משתתפי מושב הנהלת אגודת ישראל העולמית בירושלים, שתיערך **הערב**
יום ראשון, כ"ג מנ"א, בשעה 8.30 במלון המרכז, רח' פינס ירושלים

בהשתתפות גדולי התורה ומנהיגי התנועה
בארץ ובחו"ל

מרכז אגודת ישראל בירושלים

مطابق للأصل

הסוד שלנו ושלכן

תגובה על הידיעה: „שיפורים בתשלומי הביטוח הלאומי"

„...בקשר לפרסום שכתבתם לפני שני מדורים ביחס לבטוח לאומי בתוספת לידה רציתי לציין שכבר לפני כשלש שנים פניתי לנשיא המדינה הקודם (ואח"כ גם לנוכחי) למוסד לבטוח לאומי לשרי ממשלה ועוד ושאלתי את כולם מדוע אשה יולדת מקבלת רק 75% במשכורתה ולא את מאת האחוזים. לפי ההוצאות הן גדולות יותר, עזרה הכרחית אפילו לבי שכל השנה מסתדרת ללא עזרות וביחוד לבני ישיבות שהמשיב הפרנסות הן בתינות ראש משפחה—הרי גרעין של 25% מבע מכבה. בכה"ב מסתכם ההפרש בכמה מאות לירות.

כולם הבינו אותי, הצדיקוני, והבטיחו לעשות בכבוד יכולתם לשנוי החוק, אבל יוסיפו ששינוי כזה דורש זמן, בינתיים לא זז שום דבר. אולי בצורת פניה ע"י העיתון ישתנה בכל זאת משהו. אולי אחת הקוראות תדע דרך יותר יעילה או אולי כתבה זריזה תמצא את המלים הנכונות לזירוז השינוי ההגיוני הצודק הזה.

מ. ג.
בני ברק
(הכתובת המדויקה שמורה במערכת)

בחותמת המכתב מעידה כי בינתיים נולדו לה שלשה ילדים ב"ה אך השינוי המיוחל.. טרם נולד.

הערת המערכת: גרמת לנו כי הערתה צודקת בהחלט, ואנו מחכים לתשובת ה„כסה הלאומי" לבעיה זו.

שתי תגובות על כתבה אחת

הכתבה „קייטנה לאמהות ברובות־ילדים בירושלים" זכתה לשתי תגובות אחת בכתב ואחת בע"פ.

התגובה שבכתב: „אני מרשה לעצמי להעיר שתי הערות:

א) לא היה בכנסת, כי היו אמהות שהתנגדו לזה ולפיכך בטלו את הטיול ובמקום זה היו בקבר רחל, בלוך הילילנד בתערוכת „ירושלים בזמן הורדוס" וב„יד ושם" כן סדרו האמהות, תבל על הפרסום שכאלו היו בכנסת, דבר שגם אני הייתי מתנגדת באופן רשמי מטעמנו.

אבל לא כטיפים בביקורת גרידא, ולכן עלי לעודד אתכן להמשיך „בבית שלנו" כי חשוב הוא מאד.

כל טוב וכל הברכות
קוראת ירושלמית
המסכה בצלום שמה

תגובתנו לתגובה שבכתב:

א. הטענה, קיבלנו, דיווח מראש, לפני כבראה, שאמהות הביעו את התנגדותן: כאמור במכתבה של הקוראה שינה המטולל.

בכתבה נפלה טעות בנוגע למימון הקייטנה, משרד ראש הממשלה משתתף בכ־50% של ההוצאות בלבד, היתר מכוסה על ידי נשי אגו"י וגורמים שונים.

הקייטנה וכמה להדים חיוביים ביותר, אולי כאן המקום לספר שביום הראשון בהרון בסיסמה „ואהבת לרעך כמוך" החולם לא לדבר שום לשון הרע, דבר שתרם הרבה לאווירה הבולדות והנעימה, הרבה נשים למדו כאן את כוונות התפילה מבהה וכמובן שבכל ארוחה נאמרים הושבכו דבר־תורה, אפילו ע"י המשתתפת עצמן.

תגובה בע"פ נמסרה לנו ע"י המארגנות של הקייטנה בירושלים, הן מספרות כי השבוע הרה סבתא של ממש, שיש לה כבר ב"ה נכי נכדים אל משרדן ובקשה בפה: ..רוצה אני גם לבלות בבית ההבראה של נשי אגודת ישראל".

תחילה לא הבינו במה המדובר. הן לא ידעו על שום בית הבראה של נשי אגו"י בירושלים, אך לאחר מכן הבינו במה המדובר והסבירו לה כי כבר הבר אורגנה קייטנה, וכי היא בצורה רק לאמהות למשפחות גדולות, וכי הקייטנה הזו הסתיימה כבר. הן הציעו לה לצאת לחופש בבית הבראה אחר. אך אותה סבתא נאנחה ואמרה כי מחיריהם של בתי ההבראה הם למעלה מיכולתה. הציעו לה להנפש בבית ההבראה של ..ועד הישיבות" שמחיריו באמת זולים ביותר, אך גם כאן אמרה הסבתא: ..הם רוצים 38 לירות ליום(!) מנין יש לי 28 לירות ליום?

עד כאן הסיפור, ספור עצוב בעצם. סבתא שכבר גידלה את בניה, ועזרה לבנותיה וכלותיה, בגידול הנכדים. הללו גם גדלו, וכבר נישאו, ועכשיו עייפה הסבתא מאוד מאוד, היא רוצה לנוח ואין לה היכן, הכל יקר מדי עבורה.

האם לא תוכל המשפחה, הבנות הנכדים והנכדות לארגן לסבתא שבועיים של חופשה? מדוע לא תזכה הסבתא העייפה, שידיה המיובלות המלאות שקעים וכתמים שחורים, מעידות עליה כמאה עדים, לחופשה כהגה. אם היא תוכל להתארח אצל נכד או נכדה, לשבת ליד שלחן ערוך בלי לבשל וכלי הדיח אחרי האוכל, תהיה זו גם עבודה חופשה, אולי לא כמו בית הבראה, אבל בכל זאת מנוחה, והמצוה של כל משפחה לדאוג לכך, שגם הסבתא הזקנה תזכה למנוחה כל שהיא בימי הקיץ.

הבית שלנו

קצת על הצרכנות

עבודה משק הבית דורשת „עצבים" בריאים. זהו בעצם יציאה כתוסכלת, את כורות ומקרצפת, ולכורות כאילו לא אירע דבר. את מצחצחת ומעבור שעה כאן גולש החלב ושם נשפך התוכן כוס המים שילדך שותה. אולם כל אלה הם בבחינת התרגשויות רגילות, כל עקרת בית משלימה עם כך שעבודתה היא בעצם גלגל חוזר.

אולם ישנן התרגשויות שאינן יומיומיות למשל, אם מכונת הכביסה, או מתקן חשמלי אחר מתקלקל בבית ואת זקוקה לו מאוד. למרות שהנך מבוהלה ומבאית לקבל עזרת מהיר, עליך לרוץ ולהתקשר פעם ופעמיים ולפעמים שלש עד שהמכנאי הגואל מופיע, את אינך יודעת. אינני יודעת אם יש בכך נחמה אך עובדה זו דיה לעורר את משרד המסחר התעשיה לידי מעשה.

עובדה היא שבנושא הצרכנות שוררת היום אנרכיה, ובמקרים רבים מנצלים גורמים שונים את הצרכנים ואינם מספקים להם את השרותים האלמנטריים.

אחד התחומים העקריים שבהם נתקלים צרכנים ביום של זלזול הוא באספקת הגז. לאחרונה, תובעים מובילי הגז מן הדיירים בקומות העליונות להעתיק את מיכלי הגז שלהם אל קומת הקרקע. אחרת ימנעו מלספק גז. צרכנים אחרים מתאוננים על תבולה לקויה של מיכלי הגז ועל כך שתיקונים דחופים במתקנים נדחים ע"י החברות.

גם בעלי מלאכה אחרים תשים עצמם על הסוס — דורשים ומקבלים סכומי ענק על עבודות של מה בכך. אין צורך אפילו להזכיר את השרברבים למיניהם ושאר מכנאים.

היות וישנו זרם בלתי פוסק של תלונות מהציבור על ליקויים חמורים בשרותים הניתנים בענפי המשק השונים, החליט משרד המסחר והתעשיה למצוא דרכים לפתרון יעיל של הבעיה. וזאת ע"י תיקוני תחיקה והוצאת צווים למתן שרות, בין שאר הצווים הוצאו כאלה המחייבים למשל ספקי תנורים להסקה דירתית להענות תוך 3 ימים לפניתם של לקוחות בקשר עם אחזקת התנורים ותיקונים. ולדאוג להחלפת חלקי חלוף למיתקנים לתקופה של 10 שנים לפחות.

בנוסף לצווים קיימים כבר בדבר אספקת שרותים למכונות כביסה ומכשירי חשמל שונים, מכין עתה משרד המסחר והתעשיה צווים נוספים שיסדירו מתן שרותים למוצרים אחרים. כדאי גם לבדוק בעת קנית מוצרים כיום אם ביכולתו של הספק להבטיח חלקי חלוף ושרות מהיר למוצר, לתקופה ממושכת ככל האפשר.

האמת היא שכאשר אנו הולכים היום לקנות מוצר עלינו להיות קצת עורך דין כדי להבין מה כתוב בחוזה, קצת מכנאי — כשנבדוק לשנות, וקצת מנהל חשבונות.

כדאי לציין שיצאו לאור עתה, חוברות המדריכות בעניני בתים משותפים, וכן בבעיות של כיבוד צ'קים.

בחוברת אחת דברי הסבר לחוק בתים משותפים שיצאה לאור מטעם משרד המשפטים, בשיתוף עם האגודה להרבות הדיור, אפשר למצוא בה הסבר לכל זכויותיהם וחובותיהם של דיירי בתים משותפים וכן דרכי ניהולו של בית משותף ע"י הנועדה.

החוברת השניה מוצאה לאותם אנשים המתמים על צ'קים ושטרות, לא פעם מתחילים להתעורר בעיות כתוצאה מאי כיבוד השטרות או הצ'קים. אז נכנס לפעולה האגף להוצאה לפועל, הכוכה מכוח החוק (או לפחות אמור לעשות כך) על נתבע לבצע את ההוראות שהוציאה מערכת בתי המשפט. וחוברת מפרטת הנחיות שונות ו„מכסה" את כל הבעיות העשויות להתעורר, כתוצאה מאי כיבוד צ'ק או שטר.

את שתי החוברות הללו ניתן לרכוש בחנויות המוכרות פרסומי ממשלה.

חבל רק שרוב האזרחים במדינה אינם מודעים מספיק לבעיות היום יום ואינם עושים מספיק להקל על עצמם, משום שידעו כיצד לנהוג ואיך לממש את זכויותיהם ולעמוד עליהם ואז נוכל לחסוך מעצמנו הרבה „עצבים" ורוגז.

החורים בשיניים גורמים לחור בראש

מדוע זכה כל חולה אולקוס, שבור רגל או יד, חולה לב, מכרה ובאר מרצין ביצין לטפל בקופת חולים, ואלו הסובלים מכאבי שיניים אינם זוכים לכך?

מסתבר שלא יתכן „לארגן" ביטוח רפואי שיכלול גם רפואת שיניים, אפילו אנגליה, בה הרפואה היא ממלכתית, וכל טיפול, ולו המשוכלל ביותר, ניתן לכל אדם, ללא הבדל גיל או מעמד, תמורת תשלום קבוע, הגיעה יום לאחר ניסיון קצר למסקנה לאחר בהמתת העולם, כיום משלם אזרח בריטי תשלום מלא בעבור הטפול הזה, רק בילדים בספסים ללא תשלום.

כל נסיון להנהיג רפואת שיניים כוללת, יעלה מיליארדי לירות. לפני חמש שנים ניסתה אחת ממדינות ארה"ב לנסות הלכה למעשה רפואה כוללת בתחום השיניים, התוצאה היתה, כי טיפול ממלכתי עלה 300 דולר לחולה לשנה.

כאן אנו תמהים ושואלים, מדוע יקר הרפוי הזה יותר מאחרים? מדוע את כל התחלואי הגוף כולל אשפוזים ובדיקות נוכל לרפא תמורת 60—60 ל"י לחודש ורק לרפואת השיניים צריך תקציב מיוחד? הסיבה נעוצה באופן הטיפול, מן המפורסמות היא, שיש רופאים כלליים המרפאים באמצעות הטלפון, אחרים מסתפקים בבדיקה שטחית על מספר דקות ופוטרים את החולה כלפניהם במספר גלולות. אך כאב שיניים אינו נעלם גם אם מדברים עם הרופא שעה בטלפון, ואפילו לא בשיחה פנים אל פנים. כמו כן אין גלולה עדיין (צריך באמת להמציאה) הסותמת חורים, או המרכיבה בשיניים.

רופא חייב לעבוד כחצי שעה על־מנת לסתום חור כזה, לילד מבוגר יש כארבעה חורים בשיניו, לתשעים אחוז מן האוכלוסיה שינים פגומות. בארץ יש כ־2100 רופאי שנים בלבד אפילו אם תבוא רק מחצית מן האוכלוסיה לטפל בשיניהם, לא יצליחו אותם אלפים רופאים להשתלט על העבודה.

הבעיה נפתרה כפי שכל הבעיות נפתרות בעולמנו, לעשירים יש ולעניים אין. עשיר נהנה מרפואה מהירה. היות והוא יכול לשלם את המחיר שרופאי השיניים המבוקשים הדורשים (מקבלים) ואילו העני רק אל רופא רק כשהוא צווח „להתפטר מכאב שיניים, ואז עוקרים את שיניו". קצר תור יותר מאשר טפול שורש, גשר או כתר.

הבה נתבונן במצבם של שלושת רבעי מליון התלמידים במדינה. לכל אחד מהם, כאמור, ארבעה חורים בממוצע, וכל סתימה נמשכת כמחצית השעה. כלומר — סתימת החורים הללו זקוקה ל־1.5 מיליון שעות עבודה, שלביצוען הדרושים כאלף רופאים. כלומר מחצית רופאי המדינה יטפלו אך ורק בשיני תלמידים, מה יהיה על ילדי הגן? מי יטפל בשיני המבוגרים, מי יטפל בשורש שיניים, גשרים, סתרים, שינים תותבות וטפולי־שורש?

משרד הבריאות זקוק לאלף רופאים אך הוא מעסיק למעשה רק 100, כלומר הוא יוכל לטפל רק ב־10% מן התלמידים כי יהיו אלה שיזכו לטפול?

לפני כ־3 שנים פורסמה ע"י ד"ר קלמן במשרד הבריאות תכנית לפיה מטפלים בתלמידי כתה א', בשנה שלאחרה יגיעו אותם התלמידים לכתה ב', ואז יהיה הטיפול בהם קל יותר, אם יוסיפו כמה רופאים מטפלים התונה שתי כיתות בריאות יחסית, וכן אפשר יהיה להמשיך ולהתקדם בשנים הבאות.

רופא השיניים של היום עוסק בכל המלאכה בעצמו. בארה"ב הללו רופאי השיניים להעביר יותר ויותר תפקידים לעוזריהם, השיגו עוסק בצילומי הרנטגן, בניקוי אבן השן וכו'. כך בתנובה הרופא יותר לעבודה הרפואית, ויכול לטפל בחולים רבים יותר. אם תעבור ישראל לשיטת העבודה האמריקאית, יתכן והמצב יוטב בהרבה.

יתכן ומספר חולי השניים יפחת בהרבה מסיבה שונה לחלוטין — הפלואורידה, רופאי השיניים תולים תקוות גדולות בחומר זה שישהיתו מונעת את העששת, לפני זמן לא רב ערכו ד"ר קלמן ונציג ארגון הבריאות העולמי הבינלאומי סקר ב־26 נקודות ישוב והנה התברר כי ישנו הבדל ניכר בין הצפון לדרום, ככל שמדרימים פחות מספר החורים הממוצע בשיניהם של התושבים, בשיני ילד טבריני נמצאים ב־48 חורים, ואילו לילד מבאר שבע מצאו רק 1.2 חורים בשיניו?

הסיבה נעוצה שוב בפלואורידה, ככל שמדרימים יותר מתרבה אחוז הפלואוריד המופיע באופן טבעי במים. כיום, כאשר מי המוביל מגיעים דרך מה המים אחידים יותר, אך בעבר שתו תושבי באר שבע מים מקומיים הפלואוריד שבמים אלה הגן על שיניהם. מסקנה זו אינה שייכת לישראל לבדה. בעולם גילו כבר מזמן את תועלתו של הפלואוריד ובארצות רבות הוא מוסף דרך קבע למי השתיה.

בעוד כמה חדשים יתחילו להוסיף פלואוריד למי השתיה בירושלים, בעקבות ירושלים תמאגנה חיפה וחור בית הנגיה, בעוד 5־6 שנים יפחת אחוז החורים בשיניים לכל הילדים באזורים האלה, ואז נקוה, אפשר יהיה גם במספר הרופאים הנוכחי להשתלט איך שהוא על שיני ישראל.

במדור הבא: (שיטות חדישות לטפול בשיניים).

הדבש

הדבש הוא מזון טבעי רב ערך המיוצר ע"י דבורים. בימי קדם היה מזון זה החומר המתוק היחיד הידוע לבני־אדם ושמש לברביה צרכי ההמתקה. הוא היה תחליף לסוכר הקנה ולסלק.

מקורו של הדבש הוא בעיקר מצוף פרחים. שונים הם סוגיו והם גם נבדלים בטעמם ובצבעם, וכן בהרכבם הכימי — וזאת בהתאם למקור.

הדבש מכיל — גלוקוזה, פרוקטוזה, סוכרוזה, ויטמין סי, וויטמין בי. כן מכיל הדבש כמויות זעירות של ברזל, נחושת, נתרן, אשלגן, מגנזיום, סידן מנגן, וזרחן.

הדבש מופק בצורות שונות, ביניהם כנוזל שקוף ונוזלי, או כנוזל סמיך ועכור בגלל הפרשת גבישים (ההתגבשות אינה פוגמת בערכו התזונתי או בטעמו של הדבש). הדבר תלוי בריכוז הסוכר שבצוף, המשמש לו מקור. על ריכוז זה משפיעה לא מעט הלחות היחסית של האויר. בשנים גשומות הריכוז הוא קטן (בערך 20%) ואלו בשנים יבשות וחמות מגיע ריכוז הסוכר עד 40% ומעלה.

ההדרים והאקליפטוסים עומדים בראש רשימת הצמחים המספקים לדבורים בארצנו חומר להכנת דבש. מבין צמחי התרבות כדאי להזכיר את פרחי ההדר, צמחי הנוי ועצי פרי שונים. ואלו מבין צמחי הבר — בעיקר צמחים שפרחיהם צהובים, כחולים וסגולים. דבש ההדרים, הנחשב כסוג מעולה, צבעו צהוב בהיר וטעמו עדין מאד. דבש אקליפטוס כהה יותר וטעמו חריף במקצת.

מומחים סבורים שמיני הדבש הנוצרים בעונה מוקדמת של השנה טעמם עדין והם בהירי צבע, וככל שמאוחר יותר מועד הוצרם, כן חריף יותר טעמם וכהה יותר צבעם.

דבש עשוי להשתמר שנים רבות אם ירדוהו בשל, דבש טוב יותר מיוצר ע"י משפחות דבורים בריאות, שאגרה אותו מצוף פרחים נקי, והוא נרדה בשל ונחתם ע"י הדבורה בתאים ואף עבר תהליך זיקוק־טבע, ז"א — הוא נשאר בכוורות עד תום הקיץ לאחר שעבר את כל ימי השרב שלו. אם לא ממתינים מספיק זמן ומתחילים לרדות קודם לכן — פגום ערכו המזוני של הדבש ותועלתו מפוקפקת, הוא מכיל עודף מים, שהדבורים לא הספיקו לאייד.

הדבש הוא בין היחידים במזונות המרובים והטבעיים שאינם מיועדים בפעולת בשעת עיכול, והואיל והגוף סופגו בליל. ערכו התזונתי של 100 גר' דבש הוא כשל שתי ביצים, או כשל 100 גר' בשר בקר או עוף. אדם בריא האוהב דבש יכול לאכול 100 גר' ליום בערך (המסתכמים בשלשה קילוגרמים לחודש).

בשנת 1948 נתגלה שהדבש מכיל הורמונים שיש להם חשיבות רבה לתהליכי החיים התקינים; מאז נתגלה חומר זה הרבו מדענים לחקרו עד שנתברר כי אין זה חומר אחד, אלא גוש שלם של חומרים הקרובים זה לזה בפעילותם.

האקדמיה הסובייטית ערכה לפני שנים מספר תשאל בין 130 אנשים שגילם עולה על 100 שנה. השאלות היו על אורח־חיים, עיסוק התזונה וכו'. מן התשובות נתברר ש־80% מוקנים אלה היו מגדלי דבורים והדבש היה מצרך קבוע על שלחנם.

כידוע, נאגר הסוכר במזון—בצורת גלוקוזה, בכבד, בשעה שהגוף אינו זקוק לו. בשעת הצורך משחרר אותו הכבד הגליקוגן מתחיל לפעול בגוף האדם להופעה זו נודעת חשיבות פיסיולוגית רבה. פרופ' א. קוך משוויץ, מצא שהניסויים שנערכו בבעלי חיים הוכיחו כי לאחר אכילת דבש נמצא בכבד גליקוגן מרובה יותר לאין ערוך מאשר לאחר אכילת סוכר ענבים.

נסיונות בחולים הראו שבמקרים של מחושי כבד עשויה אכילת דבש להביא להטבה נכרת.

הקלטותו של הדבש במעיים בלא שהשאיר בם פסולת עושה אותו למזון מעולה לסובלים מליקויים בדרכי העיכול.

מאחר והדבש מסייע להגברת האנרגיה ממליצים על אכילתו לספורטאים ולאנשים העוסקים בעבודה גופנית או רוחנית מאומצת.

ישנם אנשים שאכילת דבש נקי קשה עליהם — אז מומלץ להכניס כף דבש בכוס חלב חם פעם או פעמיים ביום. צורה זו טובה לילדים הלוקים בהצטננות למשל. הדבש משכל גם בחומר המזדבן ומחזק לב מחולש. דעה זו מצאה לה סימוכים מדעיים רק בשנים האחרונות. בשנת 1956 פורסם בשבועון רפואי וינאי את תוצאות מחקריה של קבוצת רופאים אוסטרים, שהזריקו לתוך וורידיהם של מספר אנשים — אשר שעשו בשפגי בניין — ברגונם — תמיסה המכילה 20% דבש. אחרי זמן קצר חלה הטבה ניכרה בפעולת שרירי הלב אצל אנשים אלה. נעשה גם ניסוי מעין בבעלי חיים, כדי לעמוד על השפעת הדבש על שריר הלב, המדענים חשפו לבה של הצפרדע והחלישו את פעילותו עד למינימום האפשרי, אחר הזריקו לתוך כלי הדם תמיסת סוכר, שום שינוי לא חל במצב. אז הזריקו תמיסת דבש באותה כמות — והתוצאות היו מפתיעות, התחילה הפסקה פעילות הלב לשניות אחדות, לאחר מכן קיבל שריר הלב את הדבש מתוך הדם — הלב החל לפעול, דפיקותיו התגברו אט אט — ובעד לאחר זמן קצר היה הלב מסוגל למלא את תפקידו כאלו לא קרה דבר.

מחקרים אלה לא זה בלבד, שאפשרו באופן מדעי את אשר היה ידוע בקרב השכבות העממיות, אלא אף הבליטו את ערכו של הדבש במקרים של חולשת שריר הלב.

30 שנה לפטירתו של הגאון רבי לוי יצחק שניאורסון זצ"ל רבה של יקטרינוסלב כ' מנ"א תש"ד

הרב זאב דוב שלוניס

שלימות החכמה והיראה

בשיחתו אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש: „גלה התורה ופנימיות התורה, הן באמת תורה אחת, שניתנו לכל יהודי בשעת מתן תורה, כתוב: אנכי ה' אלי — לשון יחיד, שכל חלקי התורה פשט, רמז, דרוש וסוד, ניתנו לכל יהודי ביחד, כשום כך, נפסק הדין בהל' תלמוד תורה, ש"כל יהודי מחויב ללמוד כל חלקי התורה" „מתי לימוד התורה אמתי, כשכל האדם תנועותיו וענייניו, עסוקים וקשורים בכל התורה, הנגלית ובלא עם פנימיות והסידותה".

אביו של האדמו"ר שליט"א, הגאון המקובל הנודע והחסיד המפורסם רבי לוי יצחק שניאורסון נ"ע, רבה של יקטרינוסלב, היה דמות מופלאה של גאונות גדולה בשלימות חכמת התורה והיראה על כל חלקיה, נתמזגו בו פלאות חכמה וגאוניות, גאון בתורה הנגלית ובהעמקה בנסתר החסיד, גאון בתורת החסידות, וגאון בעבודה החסידית, גאון בחכמה ודעת ה', וגאון ביראה ועבודת ה', כהגדרת מתהנו כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ מליובאוויטש נ"ע בדברי הערכה עליו: „נוסף על היותו גאון גדול בתורה הנגלית, הי' גם בקי נפלא בספרי הקבלה, משכיל עמקן בתורת חסידות חב"ד, ירא שמים בלהי מצוי ובעל מדות טובות, הוא היה בין חסידיו המפורסמים של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע שקירבו והיבגו מאד".

. . ובמקום שאתה מוצא גדולתו, שם אתה מוצא ענוותנותו, עם עוצם הפלאת רוממותו, ושגב גדלות חכמתו, הפליא והשכיל „להלביש" מושגים „מופשטים" של רזי תורה ואור הנעלם שבמקור הבריאה ובספירות העליונות בכלי הסברה נפלאים, ובהרצאת דברים בטוב טעם, ערבים ונופת צופים המעציצים את לב שכיניהם בעונג נפשי והתגי.

עטרת זקנים בני בנים, ותפארת בנים אבותם.

כבגר סאר והבר משורש אבות קדושים, מגזע הרה"ק הרבי"ש בגן כמורו של האדמו"ר בעל ה„צמח צדק", ובגדים של רבנו הזקן בעל התניא והאדמו"ר האמצעי נ"ע, ינק ושאב מהנה נפשיים כבירים של מסירות ועוז רוח, להתהדרות אור האמונה והרבצת תורה בלהבותו הגדולה בגבורה נפשית פילאית נגד כהנה הרשע ולוקכן עריצים של היבסקציה ברוסיה הקומוניסטית.

עדעוד יבי היה היו כלאי הוד וגבורה ביגלאים, הלאות הרתמקאות, יכור נברו הבייי גוף קשה, באסרים בגו.גגי — לא הכניעו את אבירן והחוו ומעשי, בגבגו והעזו לחם נגד החוכי הזה ו"בליכי הבעירה, אהבתו הגדולה ליהודי היהוד, והתקשרה הצמיקה לעמידתה אור החכמה, היתה ללא גבול ובלבוכים אשר מים רבים של גלים זדונים בים של יסורים ועצרים, לא יכלו לכבות את אש שלהבת הצוהה נפשו הצבוגה לחכמת התורה.

צמבדא מאמינת על הצוואה המכ־

רים הנעלים והקשר העצמי הנפשי לבאור התורה בכל הזמנים ובכל המצבים, מגוה הספור הבא: בהיותו בגלות בכפר כשיאילי אשר בחבל קוסמן, היה מבודד ומנותק בלי כל מגע וקשר עם עולם היהדות התורה, באפשתותו היו רק כמה ספרים, שהרבנית ע"ה הביאה לו לאחר זמן שהותו בגלות, ועם בעמק הגבא לבד סתרי תורה, חידש וגילה תעלומות חכמה בהערות והארות שרשם על הספרים המועטים שהיו אתו, עפ"י ההשגחה ובחסדי השי"ת נתגלגלו הזכות הגיעו כתבי"י אלו לידי בנו כ"ק אדמו"ר שליט"א שהוציאם לאורה לזאדונה, הספרים שהו"ל עד עתה הבה: לקוטי לוי יצחק על ס' הזהר, הערות לוי יצחק החדשים ובאורים על הש"ס, לקוטי לוי יצחק על פסוקי התנ"ך ובמאמרי חז"ל ואגדות עם בנו האדמו"ר שליט"א, הערות על ס' התניא.

בספרים אלו ביחוד החידושים והבאורים על הש"ס משתקפים מזיגה ושילוב נפלא של באור והסבר מקיף לשמקה ולהרחבה של פרד"ס התורה, הרמז, הדרוש והסוד, גאונים ונשורים יחד באגינים יקרים של הסבר הגיונה מעמיק, ותלויה תליה של עתגמין דאורייתא, דוגמאת השוואה דמה הפורים בשוה הקל תפהין קודשין, ובפרד"ס התורה, כשהענים המאמר דהמקשר את כל חלקי הפרד"ס, הוא המאמר הנ"ל, אם הוא מאמר הלכתי או אגדתי, עומק תוכן דבריו בנויים על דייקנות מופלאה בלשון חכמים שבמאמרי חז"ל, כגון שם החכם בעל המאמר, או שם בעל הספור שבמאמר, והקשר הממיר עפ"י חכמת הסוד של שם זה לתוכן דברי המאמר, או באור הענינים של סמיכות שני מאמרים והשתייכותם זה לזה ביחוד מגיכותם של הדברים, וכמהגה דיוקים רבים לפרטים ופרטי פרטים, בבאור רחב ובקיף הוא בצורף פרט לפרט וענין לענין, עד שמגיע לשלימות של הספירות העליונה כמקורם ושרשם של דברי חז"ל.

מקורה הפרד"ס.

לאחר יפי בכל וכאסרים, סגות גילוה וגדודים ברהבים, הגיע בשבועות האחרונים למקום מושב של קבוץ יהודי קטן, אצל ביגינית גדולה הציליהו אנשי הקהלה שם להביאו לכמשבב כ"כ קהלתם, בני הקהלה הלהבתו סביבו, הוא הפיח בהם רוח חיים של אמונה, תורה וחסידות, והתגנו מגרם אהבתו ופגיעתו בגלגלותה, ובהגות של הקפת חיי הקהלה עם רבם הגדול ביבי בכור אלו בספרים ע"י קדמי הקהלה, אחד בהם, הרה"ח ר' ברוך מאגדיל הי"ן, בן הרה"צ ר' אברהם נ"ע האדמו"ר מארוטינצ'שיב.

ואלה תולדות יצחק. . . .

ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק, כבל הלשון מהו, אלא התורה מספרת א. המבקן הזהרה והתולדה של יצחק, שהוא העיקר בדרך אברהם כי ביצחק יקרא לך זרע, ב. זכותו של אברהם שהוליד את

הרב משה יאיר וויינשטוק

אוצר גדול של תורה

הגאון החסיד המקובל רבי לוי יצחק שניאורסון זצ"ל, נכד הצמח צדק זצ"ל, אביו של יבלחט"א רבי מנחם מנדל שניאורסון האדמו"ר מליובאוויץ שליט"א. כתות אל־אפוטרים נתגלמו בגאון זה, כל כלי נתון בזה, בחמשה בתי כלאים, בהו סהר קומגיסטיים, ועם כל זה עלה בידו לערוך „הערות" על ספר הזהר וכל הש"ס ועוד.

נקטנו הלשון הערות במובנים, כי כך נרשם על שער הספרים, אבל כדהודענו בפנים הספרים הרי שאנו עומדים משתוממים על הבקיאות הגדולה בכל ספרי הזהר, בכל כתבי האריז"ל ובכל כתבי חב"ד, והן הבקיאות העצה בכל ספרי הלמדנים בכולם כאחד כמאן דמבה בכיסהה.

ממש בכל קטע וקטע שמביא הגאון מספר הזהר או מאמר אחד מגלה הבין ידיעות מהספרים המפרכים הנ"ל, אנו רואים כי לא הערות והגהות הם אלא אוצרות שלימים של הגהות מהאריז"ל וראיות מכל ספרי חב"ד, אנו רואים כי נהירין ליה כל שבילי דרקיעא כשבילי דנהר דעה, ממש סיני ועוקר הרים בכל שטחי התורה הנגלה והנסתר וראיות.

ומה מאויימים הם דברי הגאון בעצמו, שמתחיל בהו"ל: אני לוי יצחק בן ולדא רחל הגליתי על משך הי שנים לבתא באיאילי במדינת קאזאחסטן; והמה הייתי מהמקף ההם בהחלות, ישבתי בבית אסורים. . . בבית בחמשה בית האסורים. . . ומובן שכל זה הוא בהשגחה פרטית בלמעלה דיהוי זה לי לכפרת עון. . .

לכאורה דברים פשוטים ביותר, אדלם המתבר מוצא המכון נפתחה של שער עצמו, על שם אבו, ואש וכל ישיבתו בבית האסורים בכפתי הימים ברמיזה לשבטה הקדושים, להורות גתן כי הכל בהוה ובמשקל על פי הוראות שמימית. . .

הגאון רבי לוי יצחק זצ"ל נולד ח"י ניסן תרל"ח לאביו רבי ברוך שניאור ז"ל ונכד לכ"ק אדמו"ר בעל הצמח צדק מליובאוויץ זצ"ל.

כשהיה עוד עול ימים כבר הראה בהוה עילויים, וקיבל סמיכה בהואגים ר' חיים בריסקר זצ"ל ורבי אליהו מויזיל מלאדי זצ"ל והוא בהיה דוד

נשמת יצחק הצדיק, 1)

1) ראה הנשמא ישן תולדות א. כהה"ג שם אהפ"נ שם, ועוד.

הגדולי" נוסף על הגבולות הכוללים הנבכיות להם זכה, הרי בחלדי גם הזכות הגדולה להנחיל לנו לאו, האדמו"ר מליובאוויץ, אשר בכה מסלה הנהגתו והפלאת השכנו וקדושה צדקותו, מוריח את שמי היהדות בצרפלי כתר של בקיעות אור הכבוה, וקרני הוד על ברשותה מעלה דכבצעים האבירים וחביכים הזה הימים של קדושה, אמונה, וקיום מצות מסעיה, בקירוב נפשות ולבבה בית ישראל בכל מקום שהם לאביהן שבשמים.

כו ברבנות היתה העיר הגדולה יאקטריגסלאב, אשר שם השהה כל ימיו. הוא לא טמן עצמו בד' אמותיו אלא היה לוקח חבל בכל ענייני ההנהגה בדרכי הכלל, וכאשר הרבי מליובאוויץ מרן רבי יוסף יצחק זצ"ל היה קורא לאסיפה היה הוא כה מעיל ביותר, בן במלחמת יאמאן ופרי בסגה הרוסית, ובפרשה עלילה דם של מנדיל ביילים, בעניני עליטי שלין ולוסא, ובעניני תורה וכלכלה בכל אלה היה ידו פגעת ומטפלת במסירות נפש, ופעל הרבה לטובת החזקה היהדות והרבצה תורה וחסידות.

כאשר הרבה סבל בשנותיו האחרונות, כי הגלה ונאסר על עבודתו בהחזקה והפצת היהדות ונפטר בגלות ביום כ' לחודש מנחם אב שנת תש"ד, הוי ס"ו שנה, שנות עירות בשדה הרבצה תורה ו־זירוה על אף היותו מאורבל ביסורים קשים וברראים.

בנו יבלחט"א מרנו הגה"צ האדמו"ר מליובאוויץ שליט"א כותב בפתח דבר הכל שוכיתי זכות רבה ונפלאה דהגיעו לידי כמה מכתבי אאמו"ר ובן ספרים אחרים אשר אמי מורתי הרבנית מרת חנה נע הרה"ג והרה"ח וכו' הרב מאיר שלמה הביאה אותם אליו כאשר קבלה הרשיון לנסוע לארצה לשם הגולה ולהזה שם אחר עבה.

ומהם אשר רשם הערה קצרה על גליון הספר והרי"ל על ספר הזהר בראשית — שמות — דברים שכל"ק רבינו שליט"א בפתח דבריו, ומ"ש הצרה קצרות יש להעיר כי יעצם הרבה אריכות ובאורים על ספרי הזהר המשתרעים על כ"כ דפים גדולים וארוכים.

ובאמת זוהי זכות גדולה לאמרים ז"ל כבכבוד בחיו וכבכבוד במותו, להגיע לבית הדפוס ספרים יקרי ערך כאלן שכמעט אין דוגמתם בבקיאות מרעישה ובהבנות נפלאה והבדיקה שאין דומה להם.

הגאון המחבר הדן מפליא לעמוד בעי"ש שנוקט לשון ספרא דצניעותא, ובבקיא נקט בצניעותא הספרא ומציין בריאה בקשמה מרובים, הן בכתבי האריז"ל והן לדא"ה בסתוה כדי להסביר המשל והנמשל, „כי הוא הבר בש כי הן הטורין, כיהו כמתא, ומהו הגי ביגי מאכל, בהמא סבא, והבמא שגילים בשמן, ובהמא שגילוש בדבש והבן ולבה הגילוש בדבש הוא מאכל כלבים, ואשר לכל אלו הדברים הגשמיים הגופנים והכבצים כוצא המחבר חבין סודות המקבלים בהוכם אהבורות של שכל וסודות נוראים, וכך הוא בכל הספרים הנפלאים האלה.

אוצר גדול הרכיש לנו האדמו"ר שליט"א בהגלות גלוות כתבי אביו, זצ"ל, ונקוה כי יזכה להביא לבהיו"ד יתר כתבי אביו זצ"ל ויגדיל בהם התורה הנגלה והנסתר והחסידות, ויאריך ימים על ממלכתו להפיץ תורה ומצות לכל חלקי אשוגו חובות הרבים יהיה תלוי בו.

בצלאל לנדוי

בגלל רדיפות השכנים המוסלמים

החסידים שעלו לירושלים נאלצו לד.תגורר בתנאי מחתרת

הרה"ק מרוז'ין נותן יד להקמת הכולל החסידי הראשון

בניגוד לדעה המקובלה בקרב חוקרי רי"ב כי הישוב האשכנזי בירושלים נעבד בתקופה העמיק התיישבותו לבנה חסידית, ולא נתחדש אלא עם עליית תלמידי הגר"א בשנת תקע"ג — תקע"ב, יש בידינו ידיעות על אשכנזים בודדים, ודוקא חסידים, שהופיעו להתגורר בירושלים. גם בעקבת עולי העליה החסידית הרבו לבוא, אם כי בשלב ראשון לא היה להם "ביניין" ביחוד, הם התבללו יחד עם הספרדים, ואף נשתלבו ביניהם גם בבחינה לשרים בצפת הי"ב.

הבנין היישובי, שנוסד ע"י ר' גרשון מקיטוב גיסו של הבעש"ט, נשגר בירושלים ולאחר פטירת אביהם התיצבו שני בניו ר' יקיר ור' חיים אהרן, לחיכונה בין ראשי עדת האשכנזים בירושלים. באיגרת הראשונה לקהילת בריך שנשלחה בשנת הקי"ז, חתם ר' יקיר ובאיגרת השניה שנשלחה בשנת תרכ"ג חתמו שני האחים: רבי יקיר הנזכר ברשימת בני ישיבה, „דמשק אליעזר" ואחיו ר' חיים אהרן, הלידו מגוזין גם הנ"ר שלו "סופר וגבאי דקיק האשכנזיים".

בשנת הקכ"ה יצא ר' חיים אהרן לח"ל בשליחות עדת האשכנזים בירושלים ובשנת הקכ"ו—הקל"ב שהה בקהילה ישראל אשר באשכנז. לאחר שנים מועטות, בשנת הקל"ד, יצא גם אחיו ר' יקיר לחו"ל, הפעם בשליחות כל כוללות ירושלים, אשכנזים וספרדים גם יחד.

מכאן ואילך גברת כנראה קנאת הגוים המוסלמים שהבצעו למאשכנזים שמספרם היה מועט וכן היו דלים מבחינה כלכלית, ואולך הפנה הריבית שנוספה לחובה שניהנו בעצמם לעדה האשכנזית. בתקופת עלייתו של רבי יהודה החסיד, וכבר הזכרנו כי בשנת תפ"א התגבלו הגוים על חצר האשכנזים והחריבוהו, הגרעין האשכנזי התפרק והאשכנזים הבודדים שנשארו בירושלים נאלצו לרדת למחתרת.

ההשתלבות בקרב הספרדים בבחינת התלבושה וכוי היתה הכרחית לאשכנזים שיכלו להתגורר בירושלים בימים ההם וכך בספר א"ב להנק בספרו על "קהילת היהודים בירושלים בימה התאחגות" כי "עד שנת תקצ"ב, כאשר הפרושים כבנו את צהום בירושלים, היו היהודים כולם לעדה אחת עם הספרדים, „והמשפחות הבודדות מקרב עדת האשכנזים נספחו אליהם, והמהרבים שינו רובם את בגדיהם האירופאיים בהלבשת ספרדית, בכדי להיבלט מקנאת הערבוים הישמעאלים, הכבה קיבלו מעדת הספרדים הביכה קבנה לפרנסתם".

בנין לכך ישבו בדברי החיד"א, המזכיר במספרו יוסף אומץ (בוכך ב', כדפס השנה) כי "בבתהכנ"ס שבירושלים מתפללים בנוסח ספרדים בלבד, תגם שאיזה זמן היה בית הכנסת לאשכנזים, זה יותר משמונים שנה שנתבטל בית הכנסת אשכנזים ברשעת הגוים, אבל יש כמה אשכנזים, ומתפללים בבתי כנסיות הספרדים, וביוםים נוראים האשכנזים מתפללים בביהמ"ק כנכת סמוך לבתי כנסיות הספרדים, כי הרבה אשכנזים אשר בעיה"ק נהגים בקופה הצדקה ובחלוקי תהי"ת ספרדים".

אנו למדים איפוא כי האשכנזים אף קיימו "ביניין" כשלהם, לפחות בימים נוראים, אם כי מסיבות הנזכרים לא יכלו להופיע כגלוי בכתר הנושים המוסלמיים.

בתקופה זו נתהדקו היחסים בין האשכנזים הבודדים בירושלים, שנמנו על עדת החסידים, ובין חכמי ירושלים הספרדים, הם למדו בישיבות הספרדים כגון בית־אל והיו בביניהם שבאו בקשרי שידוכין עם המשפחות הספרדיות.

במאמרנו הקודם הזכרנו את קשרי השידוכין בין רבי גרשון מקיטוב ובין רבי מרדכי רובין רבה של חברון ובעל צרית "ישמן הכויר", כן השתדך רבי מנדל מויטפסק עם משפחה ספרדית, ובאותה כאגרותיו הוא מספר שהשיא את בנו רבי משה ל„בת החכם גדול והמפורסם בתורה ובחסידות ועשירות, והוא מיקירי התושבי ירושלים כהספרדים אשר שם".

במסורת חסידי סלונים נמסר כי שלושה נכדים היו לו לרבי גרשון, כולם ספרדים כולם גדולים בתורה ובעבודת ה' אחד מהם רבי זלכן ויולגר שמו. התגורר בירושלים ורבי ברוך בבצודר בה סיפר לו לרבי אברהם מקאליסק איגרות מיוחדת בבקשה לקרב אותו, ומאז הפך החכם הספרדי ר' זלבן להיות חסיד אמיתי והוד בבני החבריא קדישא (א. ביודסקי במאמרו על רבי אברהם מקליסק, בספר היובל לבהיו"ס בית יעקב בתל אביב בעריכת ביעודו ר' מאיר "צבירנסקי ז"ל).

לגבי רבי מנדל מויטבסק ישנה דעה כי שהה זמן מה בירושלים, יסוד להנחה זו הם דבריו על התהדר ר' חיים אלפור ביוויטבסק בעל "גנזי בית הרוח" הבסתר (בחלק אור נערב טיסן בית) בשם רבי ישראל מרוזין ש"ביבר הצב הקדוש הר"ב מויטפסק שהיה בירושלים, אירע אשר איש פתי חסר דעה עלה להר הזיתים ותקע בשופר ואין איש רואהו, וחשב ההמון כי אלה תקיעות השופר המבשרות את הגאולה ורבי מנחם מנדל היחיד האמר שלא נתחדש עדיין כלום".

ראי"ל פרומקין בעל "תולדות חכמי ירושלים" (ח"ג עי 135) מספר על מנהגי עליית החסידים הראשונה רבי מנחם מנדל מויטפסק רבי אברהם מקאליסק ורבי ישראל פולוצקר כי "התישבו בצפת, כי שם היו מופשים מעול הישמעאלים, וישבו שם בהשקט ובבטחה, ואף לפעמים באו בשערי ירושלים לבכות על החרבתה ולהתנות על שבמותיה לפני היכל ה' בהר המוריה". ר' אליעזר ריבלין מבקר בהערותיו כי הספרותו בראיה נכונה כי עיקר עלייתם לירושלים, אלא שלא איהדר להם בה מפאת עול הגלוה ועל כן עברו לצפת.

על מציאות של חסידים בודדים בירושלים בשנים ההן נסבר גם בגבבהגד של ר' שמואל גרוגם מטבריה ששלח ביום ערב ראש חודש הבון הקפ"ם לרבי יעקב סבליאנצר בגבאי ארי"ז בחו"ל.

ר' שמואל ביהם, שנכבת על מקדרבו של רבי אברהם מקאליסק, מספר שם על ביקורו בירושלים יחד עם ר' משה בנו של רבי מנדל מויטפסק, בעוד שר' משה להתחתן עם משפחה ספרדית כאמור, כבא אפשרות של איכסון אצל "גביר אחד דוד אשתר", הרי הרבנית התאכסנה אצל "אשכנזי אחד מיהצינו". שני האחחים כבבריא וכוד "אשכנזי אחד מ־

סיד ומפורסם, צדיק אביו מי אשר העגיל הפינשנצוע, הלכו ביחד לכותל המערבי וליתר המקומות הקדושים".

אנו למדים איפוא כי בשנת תקכ"ם התגוררו בירושלים מספר אשכנזים בודדים, שהתבונו בחסידות ועמדו בקשרים עם ראשי החסידים בכבוייה. ר' אהר העגיל כנראה, הרב „החסיד הקדוש עליון ר' אהר צגה אשכנזי", נזכר בתולדות מכבי ירושלים, הזכגו של המהרי"ם אלגאזי. כי "כל זקני ירושלים יפליגו לספר בגדולות בעצמי חסידתו וקדושתו". בין זיותר מסופר עליו בשם זקני ירושלים כי ר' אשר עבוול הגרוצע עם ר' אברהם גרשון קיטובר נכוד של ר' גרשון מקיטוב, גיסו של הבעש"ט, כשהגיעה שעתו לעבור לעולם שכולו טוב ביקש ר' אשר עבויל כי לאחר פטירתו יטבלו אותו בבית הטבילה אשר לקהל החסידים הוא בית א־ל, אולם הדבר נמנע בגלל התנגדותו של מהרי"ם אלגאזי, ראש הישיבה, בטעם כמוס עימבו.

במשך כמאה שנה ומעלה השתדלו חסידי ירושלים לגלות מקום קבורתם של רבי גרשון ובני משפחתו, ולא אישתהיא מילתא. כותב בורים אלה שכב בפי אחד מבני מפליותו של רבי דוד בירדמן, שעלה להר הזיתים להשתטח על קבר אבות, לעיניו של אותו חסיד נזדקרו באותת המצבות אותיות רבי גרשון מקיטוב, הוא מיהר להודיע על תגליתו לרבו ולבני החבורה, אך למרות המאמצים והפרורות הדרך שהציב לעצמו לא הצליח בשדבו לגלות את הציון. היתה זאת תפלובה שלא נפתרה עד לאחר ששת הימים הכות הגילוי שטורה להכי שלום גבעה, השוקד כל ימיו על גילוי ושיפוח המקומות הקדושים לחשוף קברי הצדיקים אשר בארץ, הבה רבי גרשון מקיטוב, וליוד מצבות בנו ד גבור, בחלקת קברי הספרדים בבית העלמין העתיק במורדות הר הזיתים, והציונים הפכו למקום השתטחות בכל ימות השנה וביחוד ביום היארצייט ביה אדר א'.

מימי עלייתו של רבי גרשון מקיטוב נוצר איפוא בירושלים גרעין לתנועת החסידות, שהמשיך להתקיים במשך עשרות בשנים, ולא פסק, אם כי היו שנים שבהן לא היה בירושלים ציבור חסידי מאורגן עם בית כנסת וכו'. חסידים בודדים הוסיפו לעלות ולהתיישב בירושלים במשך כל השנים, ביחוד לאחר שהתבונן הישוב האשכנזי הפרושי בעיר בשנת תקע"ב, ובד בבד עם עלייתם של תלמידי הגר"א, שחלק מהם ובראשם ר' מנחם מנדל משקלוב פנה לירושלים, נקלטו בה גם מספר באשכנזה חסידים.

אחד המתיישבים החסידים הראשונים בירושלים הוא ר' חיים הלוי הורביץ המחבר ספר "חבת ירושלים" שהתיישב בירושלים בשנת תקפ"ו. ר' חיים שפיכים כ"סופר אגרותיו" של רבי מרדכי מקרמניץ. עלה בהסכמתו המלאה של רבו, כדבריו בהקדמתו: „וידו הקי סבבתני ומכוון להורה". לארץ הגיע ביום י"ח בגון תקע"ה. בראשונה התיישב בצפת לפי הוראות רבו זה ישראה באיזה ספר שתחילת דירתו של אדם יקבע בצפת, וכך אמר ד"ל להרב הגי הגאון החסיד מהכ"ר ישכר בער זצ"ל אב"ד בק"ק זלאטשוב, שאף הוא עלה לא"י התישב בצפת, שלא כרבי ישכר בער מזלאטשוב שנשאר בצפת עלה ר' חיים לירושלים ובשנת תקפ"ב כתב בה את ספרו "חיבת ירושלים". אחרי הספרים המבר

(המשך בעמוד ה')

مكبّر من الأصل

יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ תמיר, בדיון על בלימת תאונות דרכים:

„חרדה בציבור נוכח המשך השתוללות ההרג בדרכים"

15 איש קיפחו את חייהם ועשרות נפצעו לפני שבוע ✱ הועדה מגבשת מסקנות והמלצות ברורות למאמץ מירבי לצמצום נגע התאונות ✱ בשל התאונות יעניק משרד התחבורה עדיפות ראשונה לפיתוח התחבורה הציבורית ✱ מחקר שדה יבדוק קטעי כביש בהם קורים תאונות

[illegible]

ההחלטות הנוצרות נוגעות לשר ולממשלה ... [illegible] ... (ל.צ.ב.)

תיגבל האפשרות לבקש העלאת מחירים

[illegible]

בישיבת הועדה כפר הסמכות על המחירים כי משרד המסחר והתעשיה ... [illegible]

16 חודשי מאסר לכייס ממחנה פליטים

[illegible]

נרשמו לנשואין

בלשכת הרבנות עפולה

[illegible]

לשכת הרבנות חדרה

[illegible]

לוח היום

בחיפה:

עזרה

משטרה:

[illegible]

מגן דוד אדום

[illegible]

תורנות בתי מרקחת

ירושלים

תל אביב

בני ברק

רמת גן

חיפה

נתניה

בת ים

חולון

רמלה לוד

באר שבע

הרצליה, רמת השרון, רעננה

כפר סבא, רמתיים

[illegible]

תורנות רופאים

ירושלים

תל אביב

חיפה

[illegible]

הדרכת בתי חולים

ירושלים

[illegible]

המודיע

[illegible]

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ושנוניו

Y. A ZISHINSKY
1672 – 53 rd street
Brooklyn, N. Y. 11204
Tel 851 5016
851 5100

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השקום
המחלקה להנצחת החייל

מועדי הבאת חללי מלחמת יום הכפורים לקבורת קבע

ביום שלישי כ"ה מנחם־אב תשל"ד 13.8.74 יובאו לקבורה

בבית הקברות הצבאי — אילת
סגן אוסלנדר דן ז"ל — בשעה 18.00
סגן ויינברג יוסף ז"ל — בשעה 16.00
רב"ט ריצמן ציון ז"ל — בשעה 19.00
סרן כהן פאול ז"ל — בשעה 17.00

בבית הקברות — אפק
סרן שרון אבינועם ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — אשדוד
רב"ט מוזס (בסטקר) סימון ז"ל — בשעה 15.00
סמל מלקר חנן ז"ל — בשעה 16.30
סגן נחום עמוס ז"ל — בשעה 10.30
רב"ט סוסאן יצחק ז"ל — בשעה 09.00

בבית הקברות הצבאי — באר שבע
רב"ט בראונשטיין שמואל ז"ל — בשעה 13.30
רב"ט כהן רפאל (בבר) ז"ל — בשעה 09.00
סמל קורקוס שמואל ז"ל — בשעה 10.30
רב"ט קליין ארווין ז"ל — בשעה 15.00
סמל שטיינברג מרצל ז"ל — בשעה 16.30
רב"ט שיטרית יצחק ז"ל — בשעה 12.00
סגן תובל (שולמן) מרדכי ז"ל — בשעה 18.00

בבית הקברות — בית יהושע
רב"ט לוי משה ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — גל און
סמל קופרמן נדב ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — געתון
רב"ט ינאי נחשון ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות הצבאי — הר הרצל
סמל אברשימי יואב ז"ל — בשעה 13.30
רב"ט בן דור משה ז"ל — בשעה 12.00
רב"ט גלעדי (מזרחי) מרדכי ז"ל — בשעה 18.00
סמל דאנגאן שמואל ז"ל — בשעה 09.00
סגן ויינר אריאל ז"ל — בשעה 09.00
סמל זהבי שמעון ז"ל — בשעה 15.00
רס"ל חזקיהו נפתלי ז"ל — בשעה 13.30
סמל טוב מרדכי ז"ל — בשעה 12.00
סמל יהושע משה ז"ל — בשעה 15.00
רב"ט לוי משה ז"ל — בשעה 16.30
סגן ספיניה אילן ז"ל — בשעה 16.30
סגן צרסקי אלן ז"ל — בשעה 18.00
סגן קולר רענן ז"ל — בשעה 10.30

בבית הקברות הצבאי — חיפה
סרן בלייר משה ז"ל — בשעה 10.30
סגן בן ארויו דרור ז"ל — בשעה 13.30
סגן דהן אלי ז"ל — בשעה 09.00
סמל דוישר אריה ז"ל — בשעה 10.30
סגן כהן משה ז"ל — בשעה 15.00
סמל כלפה אליעזר ז"ל — בשעה 12.00
סמל לרר אוריאל ז"ל — בשעה 16.30
סמ"ר נבון איתן ז"ל — בשעה 16.30
רס"ן רימון אמנון ז"ל — בשעה 18.00

בבית הקברות — כפר ברוך
סג"ם כפר רוני ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — מגדל העמק
סמל איבגי גבריאל ז"ל — בשעה 16.00
סמל לוגסי יצחק ז"ל — בשעה 18.00

בבית הקברות — ניר צבי
סמל אפרת איתן ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — נצרת
סמל ברקוביץ פיליפ ז"ל — בשעה 16.00
רב"ט גוטניק שלום ז"ל — בשעה 16.00
סמל הרמט יובל ז"ל — בשעה 16.00
סמל גודלמן רודולף ז"ל — בשעה 16.00
סמל פרשוש אברהם ז"ל — בשעה 16.00
סמל שורץ מיכאל ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות הצבאי — נתניה
רב"ט אחרק ציון ז"ל — בשעה 13.30
סמל אלהרר מישל ז"ל — בשעה 09.00
סמל אשכנזי אברהם ז"ל — בשעה 15.00
רס"ן בן ארי (אייבר) ישראל ז"ל — בשעה 10.30
רב"ט בן שבת יוסף ז"ל — בשעה 12.00
סמל גולה יוסף ז"ל — בשעה 16.30

בבית הקברות — עין גדי
סמ"ר אברהמי דוד ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — עין חרוד
רס"ל אודם מנחם ז"ל — בשעה 16.00
סמ"ר אייליש יוסף ז"ל — בשעה 16.00
סמ"ר היימן מנחם ז"ל — בשעה 16.00
סרן ווה דוד ז"ל — בשעה 16.00
רס"ן יהודאי גד ז"ל — בשעה 16.00
סרן ניישטין אברהם ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — פרוד
רס"ן גולדפרב אורי ז"ל — בשעה 16.00
סגן כהן יוסף ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — קבוץ חצור
סגן זהר גלעד ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — קרית אתא
רס"ן קליין יעקב ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות הצבאי — קרית שאול
סמל אוזדוק אלברט ז"ל — בשעה 10.30
רב"ט גרולן חיים ז"ל — בשעה 15.00
רב"ט דהרי אברהם ז"ל — בשעה 16.30
סגן דן נחום ז"ל — בשעה 13.30
רב"ט דנקנר משה ז"ל — בשעה 10.30
רס"ל היבשמן דב ז"ל — בשעה 16.30
סמל הררי נדב ז"ל — בשעה 12.00
סמל חן מרדכי ז"ל — בשעה 12.00
סמ"ר חתמי ניסים ז"ל — בשעה 18.00
סמל טובי שלמה ז"ל — בשעה 13.30
סמל טייכמן גרשון ז"ל — בשעה 18.00
רס"ל כפיר (פרוסט) גדעון ז"ל — בשעה 15.00
רב"ט שהרבני דוד ז"ל — בשעה 09.00
סגן שני נעמן ז"ל — בשעה 09.00

בבית הקברות הצבאי — רחובות
רב"ט אבוקסיס משה ז"ל — בשעה 12.00
סמל וועיש יוסף ז"ל — בשעה 15.00
סמל ינקוביץ אריה ז"ל — בשעה 09.00
סמל כץ אריה ז"ל — בשעה 10.30
סמל לוי שלמה ז"ל — בשעה 16.30

בבית הקברות — רכסים
סגן יונאי יוסי ז"ל — בשעה 16.00
סמל קלקודה מרסל ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — רשפים
רס"ל בלומן יואב ז"ל — בשעה 16.00
סגן תור חגי ז"ל — בשעה 16.00

תאום ההטסות נעשה בין המשפחות לבין קציני הערים

עיריית בני ברק

העיר בני־ברק

מלווה בצער וביגון למנוחת־עולמים
את בניה־קדושיה,
חיילי צבא ההגנה לישראל
שנפלו במלחמת יום־הכפורים
תהיינה נשמותיהם צרורות בצרור החיים

מועצת העיר ותושביה משתתפים בכאבן של המשפחות השכולות

הרב יצחק מאיר, ראש העיריה

מכזון الأصل

11 סעיפים בכתב האישום שהוגש לבית המשפט המחוזי בת"א

מנכ"ל בנק א"י בריטניה לשעבר נאשם בגניבת 42 מיליון דולר

הוראת החוק לפיהן מואשם מר בן ציון הן: מעשה ביודעין שפגע ביכולת הבנק לעמוד בהתחייבויותיו, רישום כוזב במסמכים, גניבה, קבלת דבר במרמה ועוד

במהלך ערעורו של מנכ"ל "א"י בריטניה" על המשך מעצרו:

הסניגור: אין לחשוש השפעה
התובע: הנאשם יכול לטשטש

היום יחליט השופט אם להאריך את המעצר כדרישת התביעה או להישמע לערעור ✱ הסניגור: 47 מיליון ל"י — ויכוח משפטי ולא עובדתי ✱ הסניגור: החקירה מסועפת

שבת התנועה של צעירי אגודת־ישראל - בשבוע הבא

שגרירות מכסיקו בישראל התחשמלה

פרס: ישראל לא תרתע מאיומי הערבים

הסתדרות בנות אגו"י בארץ ישראל
ירושלים

הודעה דחופה

התכנית — (נסיעה לפתח תקוה)
במסגרת מחנה הקיץ לכתות א' ב'
נדחתה עד להודעה חדשה
מסיבה שאינה תלויה בנו

המארגנות

רמ"ת רשת מקוואות הרמ"ת לטהר ולמבוגר
רח' ר' עקיבא 164, ת.ד. "ן ב"ב טלפון 798108

הננו שמחים להודיע את תוצאות ההגרלה השנתית
טבעת יהלום — משפ' כץ 0372
מצלמה משפ' חיימוביץ 07376
שעון יד — משפ' אליעזר 09823
בפאה זכה כ"א מהמספרים הבאים:
08323, 0054, 0528, 07929, 1001
0318, 4063, 08640, 2261, 08002
כן זכו בפרסים נוספים:
08458, 07407, 09176, 3698, 09830
05755, 09805, 06801, 09354, 0467
הפרסים ישלחו לבתי הזוכים!
בברכה הנהלת רמ"ת

לבית מסחר לעופות
דרוש עובד בעל מקצוע
משכורת טובה לאדם המתאים
טלפון 226520 ירושלים

דרושה פקידה
(באווירה דתית) — רצוף 8 שעות
לפנות בשעות העבודה
טל. 03-736154

הודעה חשובה
נמצא עוד כמות מצומצמת של הספרים
"פחד יצחק"
11 חלקים
להשיג בכל הערים
ספרי קודש בארץ
המכירה הראשית:
ב"בית הסופר"
בני־ברק ר' עקיבא 65

לארגון חרדי בירושלים
דרושה מזכירה
עברית — אנגלית
(ידיעה במתכונת כתבי משפט — הכרחית)
לפנות טלפון 521433 אחה"צ 289739 בערב

משרד התחבורה — המפקח על התעבורה ירושלים והדרום
משטרת ישראל — מטה מרחב ירושלים
עיריית ירושלים — המחלקה לשרותי הנדסה האגף להסדרי תנועה

הודעה לציבור הנהגים

שינוי סדרי תנועה במרכז העיר בירושלים

החל מיום ב' כ"ד באב תשל"ד - 12.8.1974 יהיו סדרי התנועה במרכז העיר בירושלים כמפורט במפה:

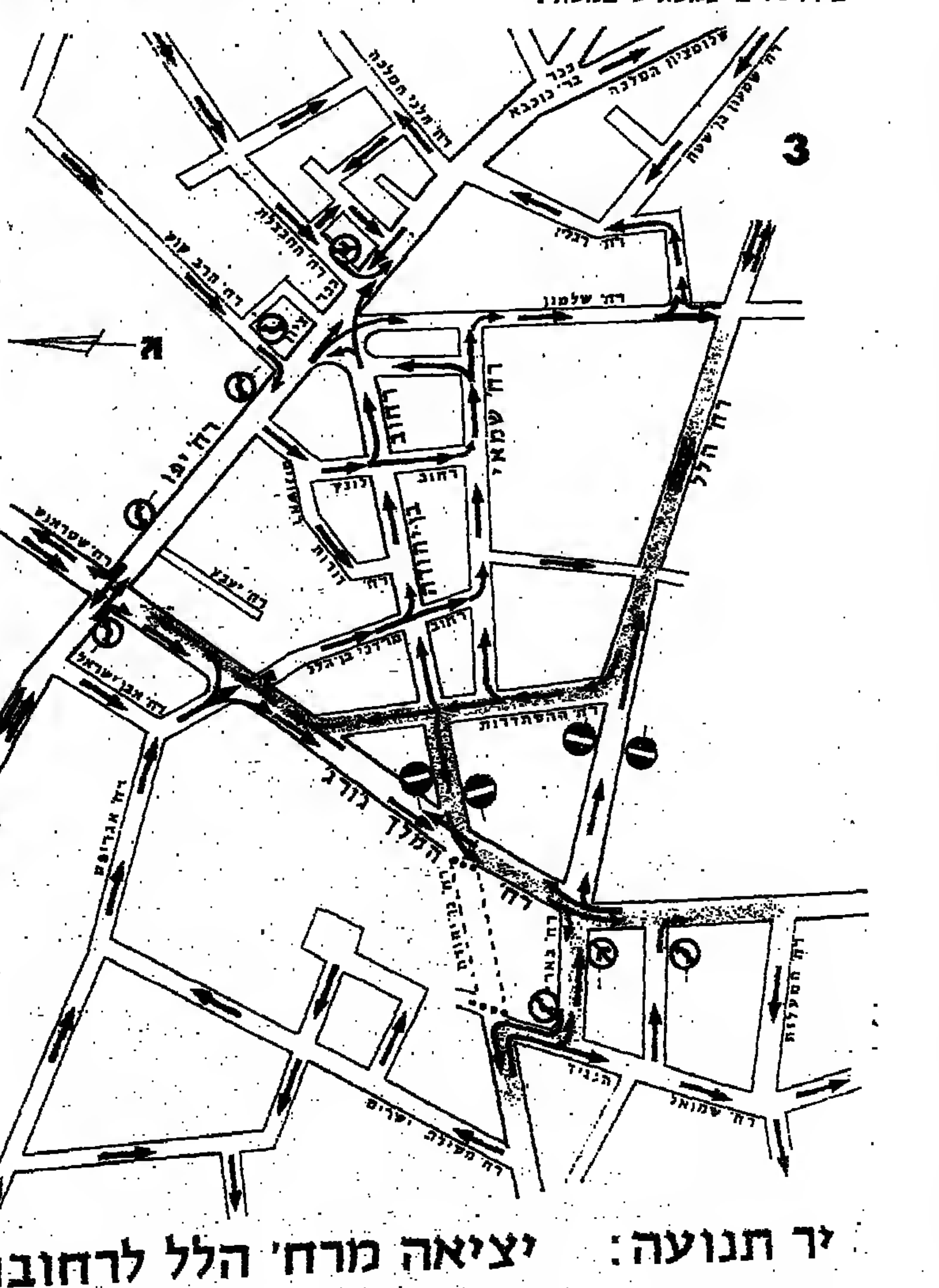

יר תנועה: יציאה מרח' הלל לרחובות מלך ג'ורג' ובצלאל

גזור ושמור — שים לב לפרסומים נוספים

הסתדרות צעירי אגודת ישראל
הנוער האגודתי בארץ ישראל
מחלקת הנוער — מפעלי קיץ תשל"ד

הודעה

להורי החניכים משתתפי מחנה הקיץ בחדרה
יום הורים יתקיים ביום ראשון כ"ג מנ"א 11.8.74
בשעות אחר הצהרים
המחנה מתקיים בישיבת "איתרי" — חדרה
שכונת שלמה — ליד התחנה המרכזית בחדרה

סמינר למורות ולגננות "בית יעקב"
תל־אביב רח' ר' יצחק אלחנן 4 טל. 59392
ביום שלישי ב"ה במנחם אב תשל"ד בשעה 3.45 לפנות ערב
תערך אי"ה באולם הגדול של הסמינר, תל־אביב
רח' ר' יצחק אלחנן 4

הרצאה לתלמידות
ע"י הרב **יצחק גרינברג** הי"ו
— התלמידות מתבקשות לדיוק בהופעתן —
ספרית הסמינר, ספרית "בית מאיר" תהיה פתוחה לתלמידות
החל משעה 4.30

נצלו את ההזדמנות
"מזכרת ירושלים"
רח' ציון יעקב 2 שוק מאה שערים ירושלים

מכירת חיסול!
לרגל חיסול העסק תתקיים
מכירת ספרי קודש
ראשונים ואחרונים, ש"ס, שו"ע, טורים, ופוסקים, מוסר, וחסידות, וכו' וכו'.
סליחות, מזוזות, מתנות וחפצי חן
במחירים מוזלים מאד
המכירה תתקיים כל עוד יספיק המלאי
בין השעות: 11—2 לפנה"צ, 5—9 אחה"צ

כל הקודם זוכה

הסתדרות נשי אגודת ישראל בני ברק
המחלקה למעונות ובתי ילדים טלפון: 788589

הננו להודיע בזה לצבור ההורים כי

המעון וגן הילדים החדש
ייפתח בבני־ברק רח' בן פתחיה פינת פנים 20 יפתח בס"ד
ביום שלישי ב"ה מנחם־אב תשל"ד 13.8.74 בשעה 8.30 בבקר.
מתקבלים ילדים בגיל 3—5
כתות נפרדות לבנים ולבנות
חנוך ליראת ה' טהורה, מדות ודרך ארץ ע"י גננות שיראתן קודמת לחכמתן
פרטים והרשמה במקום
ויקוים בנו מאמר המדרש "בשקולותיהם של התינוקות מצפצפין אין האויב יכול להם"
וכל הרשעה כעשן תכלה, ונזכה לשנת גאולה וישועה

בברכת פוח"ס
ההנהלה

הסתדרות צעירי אגודת ישראל — הנוער האגודתי בא"י
מחלקת הנוער — מפעלי קיץ תשל"ד

בס"ד

הודעה
למשתתפי מחנה נתניה מחזור ב'
כל משתתפי מחזור ב' שיפנו ביום ראשון כ"ג מנחם אב 11.8.74
המגיעים בתחבורה ציבורית, מתרכזים בין השעות 9—11
לפני הצהרים בתחנה המרכזית בנתניה ליד אשנב המודיעין
מיקום המחנה:
אביבים — פרדס הגדוד ליד קרית צאנז